16 ŞUBAT 1980 CUMARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

GÜLTEPE'DE BİR EVİ BASAN FAŞİSTLER DEVRİMCİ ÖĞRETMENİ ÖLDÜRDÜ, 2 DEVRİMCİYİ DE YARALADILAR

Genel grev İzmir'de başarıyla uygulandı

● DİSK yöneticilerinden Kocamanoğlu: TARİŞ'te işçilere yönelik saldırı ve baskılar doruk noktasına ulaştı

● BANK-SEN üyesi 4 işyeri temsilcisi "Genel greve öncülük ettikleri" gerekçesiyle gözaltına alındı

● Zamlara ve baskılara karşı yığınların tepkisi engellenemiyor

İZMİR (DEMOKRAT)

DİSK'in önceki gün aldığı ve uygulamaya koyduğu iki günlük genel grev dün sona erdi. Genel greve DİSK'e bağlı sendikalara üye 35 bin dolayında işçi katıldı. Grev nedeniyle DİSK'in örgütlü olduğu işyerleri ile TARİŞ'te çalışmaya başlayan işçiler, üretimi durdurdular. Genel grev sırasında il yöneticilerinin belediye hizmetlerini karşılamakta güçlük çektikleri bildirildi. Bank-Sen üyesi 4 kişinin de genel greve öncülük ettikleri gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi.

TARİŞ'in faşistleştirilmesini ve işcilerin işten çıkarılmasını protesto etmek amacıyla DİSK'in önceki gün aldığı genel grev kararı iki günlük uygulamadan sonra dün sona erdi. DİSK yetkilileri, grevin İzmir'de DİSK'in örgütlü olduğu tüm işyerlerinde uygulandığını ve

(Devamı 7. Sayfada)

İZMİR'İN KAVAKLARI... DÖKÜLÜR YAPRAKLARI BİZE DE DERLER TARİŞLİ...

HABET

MEVZİDEKİ BİRLİK

Önceki gün TARİŞ dört bir tarafından kuşatıldı... Onbine yakın güvenlik görevlisi jandarma, polis TARİŞ'in çevresinde mevzilendi. Fotoğraf, TARİŞ çevresinde mevzilenen birliklerden birini göstermektedir...

"TARIŞ KURTARILDI" DİYEN DEMİREL'E SORUYORUZ:TARIŞ DÜŞMAN TOPRAGI MIDIR ?

TARİŞ sessiz sedasız çalışan bir işyeriydi. ... Ne bir gürültü, ne bir patırdı sesi geliyordu. Ne olduysa Demirel hükümeti kurulduktan sonra oldu... Sessiz, kendi halinde TARİŞ'te, birden yer yerinden oynadı...Neden? Çünkü hükümet durup dururken değil basbayağı TARİŞ'i faşistleştirmek için toplu işçi çıkarımına gitti. Çıkardığı işçilerin yerine nerede eli kanlı faşist varsa,tuttuğu yurdun dört bir tarafından TARİŞ'e davet etti. Bunun için gazetelere ilan verdi... Budur işte TARİŞ'te olup bitenlerin nedeni.... İşçiler aç kalmamak için, sokakta kalmamak için toplu direnişe geçtiler. Yalnızca işyerleri ile değil, mahalleleri ile birlikte direndiler. Kadın, çoluk çocuk, genç ihtiyar. Ve sanki suçlu olan işçileymiş gibi veryansın edildi. Sonunda da "TARİŞ KURTARILDI" dendi. Soruyoruz şimdi Demirel'e, "TARİŞ DUŞMAN TOPRAGI MIDIR?"

CHP'li Süleyman Genç:

'100 bin kişi tutuklu ve gözaltında, binlercesine işkenceler yapılıyor"

● CHP'li Tuna "Genel tedirginlik havasını bizzat Başbakan yaratıyor" dedi

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye'nin dört kentinde dün meydana gelen olaylardan sonra Ankara'da politik gelişmeler yoğunlaşırken CHP Genel Yönetim Kurulu olağanüstü bir toplantı yaptı.

Bu arada CHP İzmir Milletvekili Süleyman Genç Demokrat'a bir açıklama yaparak 100 bin kişinin tutuklu ve gözaltında bulunduğunu, binlerce insanın işkenceden geçirildiğini söyledi. Çanakkale CHP Milletvekili Altan Tuna da olaylara ilişkin görüşlerini açıklarken, "Genel tedirginlik havasını bizzat başbakan yaratmaktadır" dedi.

GENÇ'İN AÇIKLAMASI

CHP'li Genç Demokrat'a yaptığı açıklamada Demirel hükümetinin göreve başlamasından hemen sonra baskı yasalarına 'da el attığını, ancak bunun parlamentonun direnmesi sonucu demokrasiyi zedelemeyecek bir niteliğe kavuşturulduğunu bildirdi.

Demirel hükümetinin son yıllarda görülmemiş bir terör rejimine yöneldiğini ifade eden Genç şöyle devam etti:

"Devletin güvenlik kuvvetleri, her türlü hukuk kuralı dısında, in-

(Devamı 7. Sayfada)

Memur kredisi almak isteyenler bankaların önünde kuyruk oluşturdu

HABER MERKEZİ

Yapılan son zamları protesto etmek amacıyla Ulus ve Kızılay'daki dört bankadan kredi almak için sıraya giren memurlar güvenlik kuvvetleri tarafından zor kullanılarak dağıtıldılar.

Öğleden sonra Ulus ve Kızılay'da bulunan bankaların önünde uzun kuyruklar oluşturarak kredi almak isteyen memurlar gelen güvenlik kuvvetlerince engellenmek istendi.

Ulus'da bulunan Halk

(Devamı 7. Sayfada)

Uluslararası özel bankalar yardım konusunda isteksiz

ANKARA (DEMOKRAT)

Federal Alman Maliye Bakanı Matthofer'in yarın Ankara'ya geleceği açıklandı.

Federal Alman Maliye Bakanının Türkiye'ye sağlanacak ivedi kredi konusunda başbakan ve öteki hükümet yetkilileri ile görüşmek üzere yapacağı resmi ziyaretin iki

(Devamı 7. Sayfada)

CHP'li Aslantas: Demokrasiden yana olmayanlar İzmir'de barışı katlettiler

İZMİR (DEMOKRAT)

CHP İzmir Milletvekili Ferhat Aslantaş TARİŞ olaylarıyla ilgili olarak Demokrat muhabirinin sorularını yanıtladı.

DEMOKRAT: İzmir'de gelişen olaylar hakkında ne düşünüyorsunuz?

ASLANTAŞ: Türkiye'de demokrasiden yana olmayanlar İzmir iline tayin ettikleri yöneticiler aracılığıyla barışı katlettiler. Bunun en ilginç örneği Gültepe'de cereyan etti. Elinden ekmeği alınan işçiler ve onlara sahip çıkan akrabaları ve yakınları yakıp yıkmaktan yana, vurup öldürmekten yana değildiler. Amaçları iş, ekmek ve özgürlük idi. İşte bu sırada 35 AA 562 plakalı toplum zabıtasına ait polis otosu halkın üzerine sürüldü.

(Devamı 7. Sayfada)

Genelkurmay Başkanı Evren: Kan dökmek istemiyoruz

ERZURUM (ANKA)

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, 'Biz dış düşmanlarla değil, iç düşmanlarla uğraşıyoruz. Kan dökmek istemiyoruz. Kan dökmek istersek terörü bir ayda durdururuz"dedi.

Orgeneral Evren, Aksalur-80, kış tatbikatları nedeniyle bulunduğu Erzurum'da Orduevi'nde yaptığı konuşmada, tüm dünyanın terör konusundan çektiği sıkıntıyı Türkiye'nin de çektiğini

(Devamı 7. Savfada)

Tabanın sola kaymasını önlemek amacıyla

TÜRK-İŞ işten atılan işçilere sahip çıkmıyor

● Sosyal demokrat sendikaların zorlaması sonucu TÜRK–İŞ Genel Yönetim Kurulu olağanüstü toplantıya çağrıldı.

● YOL–İŞ Başkanlar Kurulu toplantısında baskılara ve işçi kıyımlarına karşı çeşitli kararlar alındı.

Mehmet GENÇ

Türk-İş'e bağlı sosyal demokrat sendikalar arasında kamu işyerlerindeki işten atmalara karşı tepkiler yoğunlaşıyor. Yol-İş Federasyonu Başkanlar Kurulu toplantısında kamu işyerlerindeki işçi kıyımlarına karşı çeşitli eylem kararları alındığı, sosyal demokrat sendikaların zorlaması sonucu Türk-İş Genel Yönetim Kurulu'nun olağanüstü toplantıya çağrıldığı öğrenildi.

Köy-İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı'na bağlı İl YSE Müdürlüğü'nde önceki gün YSE–İş üyesi 99 işçinin daha işine son verilmesi ve 36 işçinin çalışma yerlerinin değiştirilmesinden sonra toplanan Yol-İş Federasyonu Başkanlar Kurulu özellikle Köy-İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı, İmar ve İskan Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığı'na bağlı işyerlerindeki işçi

(Devamı 7. Sayfada)

TÜRK-İŞ'e bağlı DERİ-İŞ, TEKEL işçilerine yardım kampanyası açılmasını önerdi

HABER MERKEZİ

Kazlı Deri işçileri, sendikaları Deri-İş'in önderliğinde Tekel işçilerinin direnişini desteklemek amacıyla araların-

(Devamı 7. Sayfada)

HABERİN İÇİNDEN

TÜRK-İŞ niye sessiz ?

Türkiye'de işsizliğin önlenmesi, üretimin arttırılması gibi konularda Sakıp Sabancı'nın başkanlığı'ndaki işverenler heyeti ile ortak görüşler saptamakla meşgul olan Türk-İş yöneticileri kamu işyerlerinde konfederasyona bağlı sendikaların üyesi işçilerin işten atılmalarına göz yumuyor.

Türk-İş yöneticileri, Demirel hükümetinin kurulmasından bu yana konfederasyona bağlı Ağaç-İş, Tez Büro-İş, Tek Gıda-İş, DYF–İş, Yol-İş ve Maden Federasyonu üyesi yüzlerce işçinin işine son verilmesine rağmen hükümete gerekli uyarı ve karşı çıkışta bulunmadılar.

Türk-İş yöneticilerinin işten atmalara karşı sürdürdüğü sessizlik, konfederasyona bağlı sosyal demokrat sendikaların yöneticilerince "Tabanın sola kaymasını önlemeye yönelik ikili oyun" şeklinde yorumlanıyor.

Nitekim başta, aynı zamanda Tes–İş Genel Başkanı olan Türk-İş Teşkilatlandırma Sekreteri

●●●

(Devamı 7. Sayfada)

İSTANBUL'DA BİRİ FAŞİSTLER DİGERİ JANDARMA TARAFINDAN İKİ DEVRİMCİ GENÇ ÖLDÜRÜLDÜ

Tarsus'ta faşistler silahlarla yakalandı

Tunceli'de halka ateş açıldı 1 ölü 3 yaralı var

● TARİŞ direnişini desteklemek, zamları ve işkenceleri protesto etmek amacıyla yapılan gösteriler güvenlik kuvvetlerince engellenmek istendi.

***

● CHP Tunceli Milletvekili Hüseyin Erkanlı: Türkiye'yi kan gölüne çevirenlerden kurtulmanın zamanı geçiyor.

(HABERİ 7. SAYFADA)

● PİYANGOTEPE HALKI 13 YAŞINDAKİ ÇOCUGU POLİSE TESLİM ETMEDİ

● ANKARA'DA BİR DEVRİMCİ PUSUYA DÜŞÜRÜLEREK VURULDU

● KARS'TA DEMOKRAT BİR BEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

● KİLİMLİ'DE FAŞİSTLER HALKA SALDIRDI, BİR DEVRİMCİ GÖZALTINA ALINDI.

(HABERİ 5. SAYFADA)

Konya'da bir devrimci Emniyet Amirliği'nin 4. katından düşmüş

KONYA (DEMOKRAT)

Bir süre önce Büyük İhsaniye Mahallesi'nde yapılan bir arama sırasında güvenlik görevlileri tarafından çeşitli eylemlere karıştığı öne sürülerek gözaltına alınan 17 yaşındaki Hayati Uçar adındaki sol görüşlü tesviyecinin Konya Emniyet Amirliği'ndeki sorgulaması sırasında 4. kat camından atlayarak intihar etmek istediği iddia edildi. Uçar'ın ağır yaralı olduğu öğrenildi.

Hayati Uçar'ın Mer-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

İnsaf

EMİL GALİP SANDALCI

Sayılarına bin bereket, her yıl basın ve yayın alanında çeşitli meslek kuruluşları sayfa düzeninden habere, TV programcılığından spikerliğe dek sayısız dalda ödül dağıtırlar. Hatta bazan –geçen yıl Beyhan Cenkçi'nin Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nin yaptığı gibi– o yıl içinde program yapmamış programcılar bile ödüllendirilir. Araya bir de değişik kuruluşların ilerici, tutucu ya da her yönü kollayıcı tutumu giriverince, ortaya çıkan ödül enflasyonunda yaldıza bulanmayan hemen de hiç kimse kalmaz. Bu arada ne olursa, gerçekten hakedilmiş ödüllerin sahiplerine olur. Ödülleri enflasyon döneminde memur maaşına benzer. Oldu olacak, bari bir de kötü gazetecilik, Radyo ve Televizyonculuk örnekleri değerlendirilip derecelendirilse. Yalan habercilik, maksatlı habercilik, abartma habercilik, olayları çarpıtıcılık, kamuoyunu aldatıcılık - yanıltıcılık, belli çevrelere dalkavukluk, çıkarcılık, baskı gruplarına yanaşıcılık, bilmemezlikten gelicilik, ilân kollayıcılık vb. gibi marifetler sergilense.

Bu konuda son günlerde gösterilebilecek en güzel örnek; İzmir'deki TARİŞ direnişinde, TARİŞ işçilerinin işletme duvarlarına "Türk askerini arkadan vur, Rus askerine selam dur" diye yazı yazdıkları iddiası. Kuşkusuz, bu kafiyeli slogan bir - iki duvarda yeralmıştır. Ama yazan eller kimlerindir? TARİŞ işçilerinin mi, yoksa özel görevli kışkırtıcıların mı? Böyle bir sloganı hangi enayi yazar ki? Hemen ardından, işçi semtindeki cami hoparlöründen halka seslenildiği haberinin içine yerleştirilen, bir başka iddia: "Bağımsız Kürt devletinin kurulması için halkın eyleme çağrıldığı". Ya da Müslüman mahallesinde salyangoz satıldığı varsayımı.

O yüzbinlerle basılıp satılan bazı büyük tiraj gazetelerinin profesyonelleri, bu tür haberleri sütunlarına serpiştirirken, akıllarından bir "acaba" olsun geçmez mi? Yurtdışında yapılan bir futbol maçına bir düzine adam yollayabilen; yeryüzünün beş kıtasına gerektiğinde muhabir yollayabilmekle, TV'ye verdikleri ilânlarda, övünen meslektaşlarımız şu yanıbaşımızdaki İzmir'de olup bitenleri daha nesnel bir biçimde, izliyebilmek olanaklarından yoksun mudurlar?

Hele, gazetelerinde çıkan bu tür sağlam haberleri biraraya getirip "Devletin fabrikası işgal altında tutuluyor... Camiler saldırılara uğruyor... Camilerden, bağımsız Kürt devleti kurmak için halk eyleme çağrılıyor... Kan döküyorlar... Korku salıyorlar... Efeler diyarının (az önce bu diyarda halkın Kürt devleti kurulması için eyleme çağrıldığını yazdığını unutmuş) altını üstüne getiriyorlar..." yollu nefis toparlamalar yapan ve elbette yazısını, kimsenin yadsıyamıyacağı biçimde, "Türkiye Türklerindir" diye noktalayan tarafsız köşe yazarları.

Bu mudur İzmir'de olup bitenlerin gerçek yüzü?

"Türk askerini arkadan vurun, Rus askerine selam durun" palavrasının haber değeri vardır da, gözaltında kaburga kemiği kırılan, kulaklarından kan sızan, beyin kanaması geçiren Gültepe Belediye Başkanı Aydın Erten olayı haber değil midir? "Türkiye Türklerindir" de, TARİŞ işçilerinin ve Aydın Ertenlerin değil midir? Onlar necidir? Türkiye'de misafir mi? Yoksa Türkiye sizin babanızın evi mi?

GÜNÜN YAZISI

"Tekelci liberalizm"in ceberrut demokrasisi

Murat BELGE

Sonunda düzeni Demirel değiştirdi. Bu konuda esinlendiği kaynak, galiba Adam Smith. Bu modelin, emperyalist ilişkilerle belirlenen bir dünyada nasıl işleyeceği sorunu bir yana, eski zamandaki uyarlılığı da yok bizim yeni düzen değişikliğinde. Smith'in ekonomik liberalizmi, politik ve ideolojik liberalizmle yanyana yürüyordu. Bizde ise ekonomide laissez faire, laissez passer, politik düzeyde "sıkı tut, sakın bırakma". Hani ekmeğini elinden aldığı adama bir iki avutucu söz söylemesini beklersiniz. Yeni düzende bir de sopa atılıyor.

Düzen değişikliğinin geri dönüşü kolay olmaz. Bu şimdiki de öyle. Verili koşullarda bir Ap hükümeti için belki bu seçim kaçınılmazdı. Daha önemli bir anlamda, alışageldiğimiz komik kapitalizmimizin daha sert ve daha ciddi bir kapitalizme dönüşmesi "tarihi" bir süreç içinde kendinde öngörülmemiş ileri sonuçlar verir mi, diye düşünmek de mümkün. Ama somut hayat düzeyinde ne olduğu açık. Büyük bir sıkıntı yaşanacak ve her sıkıntıda olduğu gibi, sıkıntının aslan payı kitlelere düşecek. Üstelik, Demirel, kendi açısından umduğu noktaya ulaşacak mı, o da hiç belli değil.

Bundan mı acaba, Demirel ve AP bir yandan da erken seçim demeye başladı. Kaderleri Erbakan'ın elindeyken çok güvenli konuşmalarına da imkân yok şüphesiz. Bu arada CHP'nin tutumu ilginç. Bir sözcü erken seçim konusunda sık sık seçime gitmenin halkta bu kuruma karşı güvensizlik yaratacağını söylüyor. Yani, AP yaptıklarının cezasını çeksin diyor. Bir başka sözcü ise, AP yönetiminin gün geçtikçe halkı daha çok ezeceğini bildiriyor. Galiba halk da cezasını çeksin demeye geliyor bu laflar sonunda. Erbakan, desteğinin "kerhen" olduğunu tekrarlayarak, Demirel'in de dediği gibi, "AP azapta gerek" tutumunu sürdürüyor. "Kalben" destek veren bir Türkeş var. Oysa onun tabanı, AP'nin düzen değişikliğinden en büyük silleyi yemiş olanlar. Herhalde bu yüzden, "toplumcu piyasa ekonomisi" gibi parlak bir alternatif önerdi.

Sözün kısası, iktidardan kaçan kaçana. Bir koltuktan çok, bir küfeye benzemeye başladı iktidar. Ve öyle görünüyor ki, şimdilik AP'nin sırtında kalacak. AP'nin, ekonomik krize önerdiği çözüm yolu son günlerde olanca açıklığıyla ortaya çıktı. Tedbirler ve onların gerektirdiği uygulamalar belli oldu.

Üstelik, işler bu noktaya geldikten sonra, hükümet düşecek, yenisi kurulacak olsa bile, belirleyici noktalardan geri dönülmesi pek muhtemel görünmüyor. Büyük burjuvazi kazandı, kendi ekonomik programını kabul ettirdi. Ama bu ekonomik politika boşlukta değil, bir toplum içinde gerçekleşecek, gerçekleşecekse. Dolayısıyla, düğüm politik düzeyde çözülecek. İşte bu düzeyde AP'nin ve Demirel'in kendilerine tanıdıkları hareket alanının sınırları çok belli değil. Daha doğrusu, baskı yolunu benimsedikleri açıktır, ama baskının ne kadarına kararlıdırlar? Bunu da somut politik konjonktürel gelişme içinde göreceğimiz anlaşılıyor. Şimdiye kadarki tutum, hükümetten serinkanlı ve akılcı bir politika beklemek gerektiğini gösteriyor.

Oysa bugün Türkiye'de muhalefet, 12 Mart zamanında olduğu durumda değil. İşçi sınıfı ve kitleler bugün bütün Türkiye çapında yer yer ve zaman zaman kendiliğinden süreçler içinde de olsa yaygın bir muhalefet cephesi kurmuşlardır. Gene bugün, devrimci hareket bu toplumsal muhalefetle çok daha yakın bağlar kurabilmiştir.

Demirel ve hükümeti, sınıfsal ve kitlesel bir tepkiyle karşılaştıklarının farkında olmasalar da, farkına varmak zorunda kalacaklardır.

HALKIN DİLİNDEN

Suluova halkı faşizme boyun eğmeyecek

Ben Suluova'nın ilerici kesiminden bir kişi olarak Suluova'da gelişen olayları bildiğim kadarıyla açıklamak istiyorum.

Son iki yıldır Suluova halkı üzerinde sürdürülen faşist baskı giderek artmaktadır.

Fabrikada pancar boşaltan emekçiler, sürdürülen faşist baskılara karşı Yaba–Der çatısı altında örgütlendiler. Bu örgütlenmeden sonra faşist baskılar daha da arttı. Şöyle ki, hemen her gün bir iki yabancı emekçi işyerinden alınıp, karakola götürülüyor, işkence yapılıyor. Şehir dışında ıssız bir yerde götürdüklerinin ayağının altını jiletle kesip, tuzda yürütüyorlar, dövüyorlar. Daha sonra, bir yanlışlık oldu (!) deyip serbest bırakıyorlar.

Gün geçmiyor ki, bu işkencelere bir yenisi eklenmesin. 4.2.1980 günü yine bu olay tekrarlandı, iki emekçiyi aldılar. Arkasından tüm yabancıların, arkadaşlarının serbest bırakılması için topluca karakola gelmeleri üzerine polis tüm yabancıları bilinmeyen bir yere götürdü. Tüm bu olaylardan sonra Suluova devrimci halkı yaşlısıyla, genciyle karakola giderek yabancı emekçilere ne olduğunu sordular. Bunun üzerine ateş açıldı. Yoldan geçmekte olan bir kadın yaralandı. Bu arada Başkomiser başından yaralanarak öldü. Bundan sonra faşistler şehirde terör estirmeye başladılar. Faşistler, ilerici kesimden herkesi gözaltına alıyordu. Polis, Girne ve Ata mahallelerinde geniş operasyonlara geçti. Birçok suçsuz kişiyi gözaltına aldı.

SULUOVA'DAN BİR DEVRİMCİ

Turgutlu'dan sağlık emekçileri

Emperyalizmin bunalımının faturası; halkımızın cebindeki 100 liranın 50 liraya düşürülmesi, zamlar, görünürde bağımsız ülkemizin ipotek altına sokulması gibi yollarla emekçi halkımıza kesilmek istenmektedir.

Bunu kabul ettirmek için de; Tariş'te, Ant–Birlik'te vd. işyerlerinde işçilere; okullarda ve resmi kurumlarda öğrenci-öğretmen, memurlara, sağlık emekçilerine; mahalle ve köylerde sıradan halka saldırılar sistemlice sürdürülmektedir.

Ülkemiz çapındaki bu saldırıların bir parçası da Turgutlu'da Sağlık Emekçilerince yaşanmaktadır. Yıllardır Turgutlu Devlet Hastanesini çiftlik gibi kullananlar, hastanedeki emekçilerin yasal olarak varolan haklarını bile gaspetmekte, haklarımızı arayamamamız için de, ellerinden geleni arkalarına koymamaktadırlar.

Hastanemizde kış günü kaloriferler, "Bakanlıktan yak emri gelmedi" diye bir süre yakılmamıştır. Hemşire Lojmanında ise hala yanmamakta, kırık camlar bile hemşirelerce takılmaktadır. Yemekler bir (1) kap ve yenemeyecek biçimde verilmekte, çoğu ödeneğin nereye harcandığı bilinmemektedir. Kreş talebimize eğilinmediğinden bir bacımızın iki çocuğu evde yalnız kaldıklarından, yangına neden olmuş ve yanarak can vermişlerdir.

Başhekim 12.12.1979 günü boş vaktinde çay içen hemşireleri, halka göstererek"... o kadar para alıyorsunuz, yazık size" vb. sözlerle bizi tecrite yeltenmiş ve bu durumla ilgili bir tutanak hazırlamıştır. Oysa doktorların diledikleri nde kağıt oynadıkları, hemşirelerin hastaya müdahale yetkisinin sınırlı ve doktor nezaretinde olacağı bilinirken; bu "çıkış"larının hastalara olan ilgilerinden olmadığı ortadıydı. Daha sonra Sağlık Müdürlüğündeki faşist ekip, 7.1.1980 günü hastaneye gelerek soruşturma yapmış ve sonunda beş hemşire, ebe açığa alınmıştır. Bu günlük basına 'Mesai saatinde örgü ördüklerinden, açığa alındı" biçiminde yansımış, Milliyet gazetesi bile konunun bu şekilde çarpıtılmasına 'araç' olmuştur.

Oysa arkadaşlarımız "çay içip örgü örmekten" değil; bu maskeyle hastanede gelişen Sağlık Emekçilerinin haklı macadelesinin bastırılmak istenmesinden açığa alınmıştı.

Yönetmeliklerini bile çiğneyerek gerçekleştirdikleri açığa almayı bir süre sonra sağlık emekçilerinin de tepkisini görerek, geriye almışlardır. Zira Sağlık Müdürlüğü 7.1.1980 günü soruşturma yapmasına karşın, açığa alma kararı Valilikten 2.1.1980 günlüydü.

İlçemizdeki bir diğer olay da; iki Hükümet Tabibinin Yozgat, Adıyaman'a sürülmesidir. Başta Belediye Başkanı olmak üzere faşistler, Hükümet Tabiblerinin demokrat olmalarından, halkın ve çevre köylülerin sorunlarına eğilip onlarla kaynaşmalarından rahatsız olmuşlardır.

Halkımızı sağlık alanında iliğine dek sömüren ilaç tekellerinden Eczacıbaşı'nın eski danışmanı olan Sağlık Bakanının görevinin, halkın sağlığına çözüm aramak olmayıp; sağlık emekçilerinin haklı talepleri uğrundaki mücadelesini baskı, sürgün, açığa almalarla durdurmaya çalışmak olduğunu biliyoruz. Ama şunu da bilmelerini isteriz ki: BASKI, SÜRGÜN ve KIYIMLAR MÜCADELEMİZİ DURDURAMAZ..

Turgutlu'dan
TÜM SAĞLIK – DER yanlısı
SAĞLIK EMEKÇİLERİ

Umut yakınlaştı

Atatürk Cumhuriyeti bir taraf edilirse, ülkemizde, halk yararına uygun bir Devlet yönetimi bu güne kadar gerçekleştirilememiştir.

Coşku ile kutlanan, 1908 Meşrutiyetinde de Türk toplumu "Ya sabır." diyerek geleceğini beklemiştir. I. Meşrutiyetten günümüze kadar geçen dönemde kendine "UMUT" dedirtmeyen tek lider Atütürk olmuştur. Aslında tek umut da o olmuştur.

Cumhuriyetimizin tek parti döneminde köyü aydınlığa, köylüyü bilgiye kavuşturma hamleleri görülmüş ve bu hamle, çok partili demokrasiye geçişimizin, 1950'sine kadar uzanmıştır.

1950'nin Demokrasi dönemlerinde köyü kalkındırma, köylüyü huzura kavuşturma sözleri TBMM. de çooook söylendi. Çok partili demokrasi mekanizmasında Köylü Partisi de duruldu. Kuruldu da ne mi oldu? .

1950'nin 14 Mayıs'ında Hükümet olan DP. Evvel Allah "Tanrı Uludur" la başlayan Türkçe Ezan'ı "Allahü Ekber"e çevirip Arap'çalaştırdı. Sonra köylüyü kalkındıracaklarını durmadan söyleyen DP'nin üst tabakasındakiler, alt tabakadan da adam çıkartmama girişimiyle, Köy Enstitülerini kapattı. İnönü adını taşıdığı için İnönü Ansiklopedisi'nin adını değiştirdi. Karşılıksız yatırımlarıyla maliyeyi bitirdi. Böylece, 1960'ın, 27 Mayıs'ında DP. İktidarı tarihe karıştı.

1960 İhtilalinden sonra, Kurucu Meclis'le Anayasamız yenilendi, yeni seçimle yeni hükümetler normal olarak, 1965'e gelinebilindi. İşte, bundan sonraki MC ve YMC Hükümet dönemleri, 1950–1960'ları da aratır oldu.

1965'den günümüze kadar geçen onbeş yılın, MC iktidarınca Devlet yönetimi yararımızdan çok zararımıza oldu. Sebebi basit ve de sabittir. MC ve YMC dönemlerinin dışa bağımlı acılarından daha kurtulamadığımız halde son, KMC İktidarın başı, büsbütün dışa bağlandı. Oysa, sermayeciler, her zaman yaban parasına göz dikerler... CHP Genel Başkanı sayın Ecevit, bu sermayecilere yaban paralarını yedirmeyeceğini bildiklerinden, hükümeti elbette AP'nin Genel Başkanına verme çabasına düşeceklerini bilmek için politikacı olmaya gerek yoktur.

14.Ekim. 1979'un son ara seçimiyle bu gerçekler Türk halkınca anlaşıldığından, yaşanılan deneyin yararı büyüktür. 1977'nin UMUT'u daha parlak olarak yaklaşmaktadır.

Pahalılıkmış, zammış, istifçilik, karaborsacılıkmış. Varmış-yokmuş. Alıştık bunlara. İsteğimiz, hiç uğruna, boşuboşuna canlar alınmasın. Türk halkı tarihi boyunca tutsak yaşamaya değil, özgürlüğe aşıktır. Sonra, Devrim yapmak kadar, devrimi yaşatmak da önemlidir.

Demecimi bitirmeden, Atatürk'çülere Sesleniyorum:

—Halkı kışkırtanlardan, devrim ve uygarlığa karşı çıkanlardan, Sömürücü, vurguncu ve bağnazlardan Türk Vatanı'nı ve Türk Ulusu'nu kurtarmak günümüzün sorunu olmuştur. Bu da bütünleşmemizdedir. Saygılar...

EMEKLİ BİR ÖĞRETMEN

Tahtakale Santralı'nda olanlar

Biz, Tahtakale santralı emekçileri olarak kötü çalışma koşulları ve baskıları altında bulunuyoruz. Yığınla sorunumuzdan bir kısmını gazetemiz Demokrat'ta yayınlayacağınızı umarak yazıyoruz.

Tahtakale Santralı'nda çalışanların haftalık izinleri yoktur. Haftanın her günü her hafta değişen saatlerde çalışılır. Üç haftada bir gelen gece nöbetinde ise akşam 19'dan sabah saat 8'e kadar süren ve bir işkence gibi ayarlanmış aralıklı nöbetler sinir sistemimizi alt üst etmektedir. Gece nöbetlerinde yemek adı ile verilen bir parça ekmek biraz peynir, büsküvi gibi yiyecekler çalışma gücümüzü ve isteğimizi daha da yok eder. Yatakhaneler ise birer mikrop yuvası olup, pire tahta kurusu gibi hayvanlara sık sık rastlamak olasıdır.

Çalışma saatlerinde şeflerin maddi ve manevi baskısı ise hiç eksik olmaz. Birer Gestapo lideri gibilerdir sanki. İşyerinde hasta olmak ise bir felakettir. Doktor adı ile görevli (biz hala ne olduğunu anlayamadık) kişi-her hastalığa çare olan ilacı bulmuştur. Aspirin her derde deva. Baş hastalığından kadınsal hastalıklara kadar.

İşyerinin izin vermemesi ve doktorun ilgisizliği zaman zaman dışarıdan rapor almamıza neden olur. Ve bu raporlar maaşımızdan kesinti yaparak cezalandırılır. Tahtakele'de lise mezunu memurlar 13/3 dereceden çalışırlar. Her ne hikmetse, diğer lise mezunu devlet memurlarından aşağı derecede.

24 aralık 1979 Kahramanmaraş Katliamını protesto gününde hiç bir suçu olmayan arkadaşlarımız muhbirlerin yardımı ile sıkıyönetime verilir, ve saatlerce gözaltında tutulup bırakılırlar. Daha sonraki günlerde ise içerdeki baskılar azmış gibi kapıda görevli jandarmalar ilerici bazı gazeteleri içeriye sokmak istemez. Ve bu yasal gazeteler yüzünden tartışmalara neden olurlar. Kadın görevlinin üst baş araması yetmezmiş gibi zaman zaman askerler de bu aramaya katılırlar.

Kısaca yansıttığımız sorunların halkımıza yansıtılması dileğiyle..

TAHTAKALE SANTRALI'NDAN
BİR GRUP BAYAN MEMUR

Ayakkabı işçilerinin sorunlarıyla ilgilenilsin

Bizler Gedikpaşa'da ayakkabı imalatında çalışan bir grup işçiyiz.

Gazetemiz "DEMOKRAT"ı yayın hayatına başladığı günden beri günü gününe alıp okuyoruz. Ve görüyoruz ki gerçekleri somut olarak yazıyor. Özellikle işçilerin sorunları ile daha yakından ilgilendiğiniz için ve olayları çarpıtmayan bir güncel yayın organı olmanızdan çok mutluyuz.

Biz ayakkabı işçileri yıllar boyu yerli ve yabancı sermaye tarafından ezilip sömürülüyoruz. Şu ana kadar hiçbir sosyal hakka sahip değiliz. Tüm güçlükler karşısında karnımızı doyurmak, ailemizi bu zor hayat koşulları karşısında geçindirmek için çalışıyoruz.

Bu işyerlerinde çalışan tüm arkadaşlarımız sendikasız, sigortasız. Çalıştığımız işyerlerinin sağlık bakımından çok tehlikeli olduğu herkesçe bilinen bir şey. Tüm işyerlerinde zehirli maddeler kullanılıyor. Bu zehirli maddelere karşı hiçbir koruyucu önlem alınmıyor. Zehirlenen arkadaşın kurtarılması olanaksız. Bulunduğumuz bölgede çok küçük bir sağlık kuruluşu bile yok.

Özlediğimiz sınıfsız, sömürüsüz toplum için işçi sınıfının ve Türkiye halklarının mücadelesinde başarılar dileğiyle...

GEDİKPAŞA'DAN
BİR GRUP DEVRİMCİ
AYAKKABI İŞÇİSİ

DÜŞÜNCE ALANI

1980 tarım fiyatlarında patlamalara gebe

Ahmet Çakmak
Asistan

Son zamanlarda önümüzdeki onbeş-yirmi yıl içinde dünyayı ciddi bir açlık tehlikesinin beklediğinden söz ediliyor. Üstelik yalnızca sözü edilmekle kalmıyor; Basında çıkan haberlere göre bu konuda, ABD'de, şimdiden komisyonlar kuruluyor, çalışmalar yapılıyor.

Şimdikinin beş-altı katı nüfusun rahatlıkla beslenebileceği söylenen dünyamızda bahsedilen süre içinde bir açlık tehlikesi, gerçekten mümkün müdür? Evet. Çünkü dünyanın, mevcut nüfusunun çok çok üstünde bir sayıyı besleyebileceği tezi potansiyel kaynakların verimli bir biçimde kullanılması varsayımına bağlıdır. Bir başka ifade ile, Güney Amerika, Asya ve Afrika'nın geniş alanlarını ellerinde bulunduran geri bıraktırılmış ülkeler, bu alanların mümkün olan her tarafını tarıma açtıkları ve çağdaş teknoloji ile kullandıkları takdirde (kaliteli gübre, iyi tohumluk, makinalaşma, teknik bilgi vb. ...) beslenme sorunu görünür gelecek için tehlike olmaktan uzaklaşabilir. Oysa durum böyle değildir. Emperyalizmin yön verdiği dünya ekonomisinin şartları bu ülkeleri yukarıdaki tarımsal gelişmeyi gerçekleştirebilmekten alıkoymuştur. Ve emperyalist ülkeler, sözkonusu ülkelerin onbeş–yirmi yıl içinde boyunduruktan kurtulup, üstelik yeterli tarımsal üretim düzeyine gelmelerini ihtimal dışı gördüklerinden "Ciddi açlık tehlikesi"nden bahsetmektedirler.

Gelişme ABD ve yandaşlarının beklediği tarzda veya ona yakın olursa neler ortaya çıkabilir? Birincisi ve en önemlisi, ve de ABD'nin sevindiği şudur: Tarımsal ürünler, bu ürünlerde bir fazlaya (yerli üretim–iç tüketim anlamında) sahip olan ülkelerin elinde ekonomik–siyasal bir silah, bir güç kaynağı haline gelecektir. Hangi ülkelerdir bunlar? ABD, Kanada, Arjantin gibi ülkeler. Bunlar özellikle tahıl konusunda dünya ihracatının çok önemli bir bölümünü ellerinde tutmaktadırlar

Silah nasıl kullanılacaktır?

a) Yüksek fiyat: 'Petrole karşı buğday" sloganının altında yatan budur. Dünyada tahıl ve diğer tarımsal ürün fiyatları hızla yükselecektir. (Gelişme şimdiden bu yöndedir.)

b) Açlıkla tehdit: Geniş nüfusu ve yetersiz tarımsal üretimi olan geri bıraktırılmış ülkeler yukarıdaki ülkelerin tahıl v.b. ürün fazlalarına muhtaç hale gelecekler ve bu olgu onlara karşı etkin bir politik silah olarak kullanılacaktır.

Türkiye açısından durum nedir? Gelişmeler, yukarıda kalın çizgileri verilen yönde olursa, uzun vadede Türkiye'nin lehinde olabilir. Bu olabilirlik söz konusu avantajlardan Türkiye'nin potansiyel olarak yararlanmasının mümkün olduğunu ve bunun devletin uygulayacağı tarım politikalarına bağlı olduğunu ifade eder. Şöyleki Türkiye, tarımsal üretim açısından, kendisine yeterli bir düzeydedir. İstisnai yıllar dışında (o da az miktarlarda) tarımsal ürün ithal etmemektedir. Aksine tarımsal yapı, mevcut haliyle bile ihraç fazlası yaratmaktadır. O nedenle orta ve uzun vadeli, tarımsal ürün ihracını (özellikle tahıl ihracını) hedef alan politikalar uygulanırsa petrol faturasının bile rahatça ödenmesi mümkündür.

Devlet, mevcut yapısıyla ancak teknolojiyi geliştirici politikalar uygulayabilir. Bu, verimi ve dolayısıyla üretimi arttırır. Ancak mevcut işletme ve toprak dağılımına da düzeltici yönde müdahale edilirse verim ve üretim çok fazla artabilir. Bu ise burjuva hükümetlerin, mevcut gelişmişlik düzeyinde harcı değildir. Bunu ancak devrimci bir iktidar gerçekleştirebilir.

Türkiye açısından dünya tarımsal üretimi ve uluslararası ticareti, uzun vadede olumlu yönde değerlendirilebilecek potansiyeller taşımakla birlikte, kısa vadede durum tam tersinedir.

Dünya buğday fiyatları hızla yükselmektedir. Diğer taraftan Ecevit hükümeti (enflasyonist baskıyı yavaşlatmak amacıyla (!) iç buğday fiyatını (TMO alış fiyatını) düşük tutmuştur. Bu politikanın sonucunda üreticiler buğdayları daha yüksek fiyat veren tüccarlara satmışlardır. Bu ise TMO stoklarının düşmesine, o nedenle de hem buğday ihracatının azalmasına, hem de iç tüketimin karşılanmamasına yol açmıştır. İstanbul'daki 450 gr.lık ve 8 liralık ekmek ve zaman zaman beliren ekmek yokluğu tehlikesi bunun sonucudur. Bu durumda önümüzdeki yaz hükümet buğday fiyatını mevcut düzeye nazaran oldukça artıracaktır. (İhracat fazlası elde edebilmek, iç tüketimi karşılayabilmek ve dünya fiyatlarına ayak uydurabilmek amacıyla).

Bir DPT araştırmasına göre buğday satış fiyatlarına yapılacak 3 krş. lık zam, toptan eşya fiyatları endeksinde %14 oranında; 33 kuruşluk zam ise yaklaşık olarak %15 oranında artışlara yol açmaktadır. Bu durumda önümüzdeki yılki tahıl destekleme fiyatlarının enflasyonist etkisinin ne olacağını kestirmek rakkamsal olarak mümkün değildir; ancak yukarıdaki açıklamalar göz önüne alındığında % 25'in üstünde olacağını söylemek abartma sayılmaz. (Bunu OPEC'in buyuracağı zamlarla birlikte ele alınca, tekelci sermayenin amaçladığı fiyat istikrarının tam hayal olduğu ortaya çıkıyor. Kaldı ki, enflasyonu körükleyecek unsurlardan yalnızca ikisine değindik)

Şu halde 1980 sonbahar ve 1981 kışı yeni fiyat patlamalarına gebedir. Patlamaların sadece fiyatlardan ibaret kalacağını düşünmek ise, halkımızın işkembesinin şaşılacak ölçüde geniş ve devrimcilerin de aynı ölçüde beceriksiz olduğu varsayımı ile mümkündür. Hangisinin doğru olduğunu hep birlikte göreceğiz.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

16 ŞUBAT

1969 "KANLI PAZAR"

İstanbul'a gelen Amerikan 6. Filosuna karşı, işçiler ve devrimci gençler Taksim alanında gösteri yaptılar. Faşistler mitinge saldırdılar ve iki kişiyi bıçaklayarak öldürdüler. İşçi Duran Erdoğan ve memur Ali Turgut Aytaç'ın ölümünden başka 2000'e yakın kişi de yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

1971 İzmit'te Eternit A.Ş. işyerinde çalışan Serçip–İş üyesi 120 işçi greve başladı.

1975 "HAYAT PAHALILIĞI VE FAŞİZMİ PROTESTO" MİTİNGİ YAPILDI

TÖB-DER'in İzmir'de düzenlediği hayat pahalılığı ve faşizmi protesto mitingine 20.000 den fazla kişi katıldı.

1976 SİVEREK LİSESİNDE BOYKOT YAPILDI

Siverek Endüstri Meslek Lisesinin 800 öğrencisi, 25 arkadaşlarının okuldan uzaklaştırılmaları üzerine boykota başladılar.

1977 HANDAN ÖZTÜRK

Ankara'da 50. Yıl Lisesi öğrencilerine, sabah saatlerinde, faşistlerin açtığı ateş sonunda Gürbüz Alıcı ağır yaralandı. Handan Öztürk de öldü.

1979 AHMET SADULLAH KAYA

Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencisi devrimci A. Sadullah Kaya Adana'da saldırıya uğradı ve hastaneye kaldırılırken öldü.

İran Kürtlerinin lideri Hüseyni

"Kürt halkı İran'da özerklik için mücadele etmektedir"

İranlı Kürtlerin dinsel lideri Şeyh İzzettin Hüseyni ilerici bir kişiliğe sahip. Kürtlerin özerklik taleplerini ödünsüzce savunan Hüseyni, çeşitli Kürt hareketlerinin ortak olarak çözüme gitmesini savunuyor, bu örgütler arasındaki çatışmaların uzlaşmaz nitelik kazanmasını önlemeğe çalışıyor. Beni Sadr'ın başkan seçilmesinden sonra Kürtler karşısında İran hükümetinin daha katı bir tutum izleyeceğini savunan gözlemciler, bunun İran'daki Kürt sorununu daha çözümsüz boyutlara itebileceği endişesini besliyorlar. Aşağıda Şeyh İzzettin Hüseyni ile yapılan bir görüşmeyi sunuyoruz.

Soru: Kürdistan'ın şu anki durumunu nasıl görüyorsunuz? Kürdistan'da iç özerkliğe erişebilmek için ne gibi imkanlar var?

Şeyh İzzettin Hüseyni: Kürt halkının şu anki durumu, öncesine nazaran daha iyi. Çünkü, Kürt halkı şah rejimi sırasında İran'da yalnız başına iç özerklik için savaşıyordu. Fakat rejim yıkılıp, İran'ın bütün halkları diktatörlükten ve baskıdan kurtulduğundan beri, halkımız İran'ın diğer halklarının yanında hakkı olan özerklik için mücadele etmektedir.

Kürt halkı, İran milletinin bir parçası olduğu için, mücadelesi, İran milletinin mücadelesidir. Kürt halkının durumu öncesine nazaran daha iyidir ve halkımız bugün, belki bütün geçmiş dönemlerden daha fazla özerkliği için mücadele etmeye hazırdır. İran'ın tüm halkları isteğimizi doğal ve haklı karşılıyorlar; kendileri de aynı isteği ileri sürüyorlar. Merkezi hükümetin haklı isteğimizi göz önünde bulundurmasını bekliyoruz.

Soru: Merkezi hükümetin Kürt halkına bu hakları vereceğini sanıyor musunuz?

İ.H.: Allah bilir, tam güven duymamıza imkan yok. Biz, merkezi hükümete halkımızın ve İran'ın diğer halklarının haklı ve doğal isteklerini açıklamaya çalışıyoruz. Ancak hükümetin bunu anlayıp anlamıyacağından emin değiliz.

Soru: Hükümete karşı bu güven eksikliği nereden geliyor?

İ.H.: Bu güven eksikliği, anayasa tasarısında özerklikle ilgili hiç bir maddenin bulunmamasından ileri geliyor.

Soru: Dini lider olarak solcularla ilişkileriniz nelerdir? Solcular Kürdistan'da oldukça güçlü; beraber çalışma imkanı görüyormusunuz?

İ.H.: Şuna dikkat etmek Lazım: Kürt halkının mücadelesi siyasal ve ulusal haklarına erişmek için sürdürülmüştür, yoksa tarihte hiç bir zaman sadece din uğruna mücadele verilmemiştir. Hatta dini liderler de bu mücadeleye katılmışlardır. Kürt ulusu müslüman ve dindardır. Dinin şartlarını yerine getirir. Camilere giderseniz dini hayatın yürüdüğünü görürsünüz. Fakat tarih boyunca Kürt halkına uygulanan baskı, ekseriya ulusal baskı olduğu için, mücadele genellikle, ulusal haklara kavuşmak için verilmiştir.

Bu nedenle, mücadeleye katılan ve dini olmayan bir çok grup vardır. Bu onların dindar olmadığı anlamına gelmez, sadece siyasetlerinin dini boyutu olmadığını gösterir.

Sorunumuz ulusal sorun—iç özerklik için mücadele olduğundan tüm gruplar beraberce ulusal haklar için mücadele edebilirler. Dini olan veya olmayan fraksiyonlar arasında ben bir çelişki görmüyorum.

Soru: İran'da, demokratik devlet isteyen nispeten zayıf bir demokratik ve solcu toplulukla, bunla çatışma halinde olan, islam devleti isteyen daha büyük bir kesim var. Siz, din ve devlet ilişkilerini nasıl görüyorsunuz? Bu sorun nasıl çözülmelidir?

İ.H.: İlerici bir din, yani Allah'tan gelen ve saf olan din, siyasetle çelişmez. Ancak zamana ve mekana uymasını bilmelidir. Fakat budalalıklarla, bağnazlıkla ve baskıyla dolu bir din, dinsel misyonunu yitirmiştir. Böyle bir dinin insanların isteklerine cevap verebileceğini sanmıyorum.

DEVRİMİN 20. YILINDA

Küba'da şeker üretiminde ulaşılan rekor düzey, Küba insanının yeni düzene karşı inancını pekiştiriyor...

Küba'da varılan noktanın dökümü

1979 yılı biterken, Küba devrimi, 20 yaşını bitiriyordu. Yirmi yıl içinde bu ülkede yapılan ekonomik, sosyal değişiklikler, birçok yayın organının ilgisini çekti.

Küba'da şeker üretimi 1970'de düşmüştü, ancak sonra her yıl artarak 1979 yılında 7,95 milyon tona ulaştı. (1972'da üretim 4,2 milyon tondu.) Bunun dışında, en büyük başarı inşaat sektöründe elde edildi. Bugün dünyada inşaat alanında en nitelikli işçilerin bulunduğu ülkelerden biri de Küba.

1959'dan bu yana Küba'da birçok hastane okul ve kreş yapıldı. Örneğin, L'Economiste du Tiers Monde dergisi, şu anda Küba'da 670 kişiye bir doktor ve iki hemşire düştüğünü ve bu sayının Fransa'daki orandan daha yüksek olduğunu söylüyor.

1959'dan bu yana mekanik ve elektronik endüstrilerinde de gelişme sağladı. Ayrıca 1959'dan önce çelik üretimi yokken 1979 yılında bu üretim 400 bin tona ulaştı.

Fransız Le Monde gazetesi, 1979 yılında ülkelerin genel ekonomik durumlarını açıklayan kitabında Küba hakkında şöyle bir yorum yayınladı:

"Ocak ayında yirminci yılını kutlayan Küba Devrimi, gelecekte yurttaşlarının bir hayal kırıklığıyla mı karşılaşacak? Karaip adasındaki hiç bir şey, şimdilik, her gözlemcinin Doğu Avrupa ülkelerinde farkettiği işçi sınıfının hareketsizliğini hatırlatmıyor. Şu ana kadar Küba yurttaşlarının devrimci coşkusunda değişen bir şey yok. Ancak, yöneticilerin de belirttiği gibi, son zamanlarda disiplinsizlik, gevşeme gibi sorunlar ortaya çıktı. Bunlarla ciddi bir biçimde mücadele edileceği, Castro kardeşler tarafından açıklandı."

İsrail BM'de kınandı

CENEVRE (A.A)

Cenevre'de düzenlenen Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu toplantısında, İsrail'in Arap tutuklulara yönelik işkencelere son vermesini öngören bir tasarı sosyalist ülkelerle geri bırakılmış ülkelerin çoğunluk oylarıyla kabul edildi.

Amerika Birleşik Devletleri üye Avrupa Ortak Pazar (AET) ülkeleri delegelerinin tasarı aleyine oy kulandıkları ya da çekimser kaldıkları gözlendi.

Bu arada İngiltere delegesi, İsrail'in Birleşmiş Milletler kararlarına karşın işgal altındaki topraklardan çekilmesinden ve henüz kanıtlanmış olmamakla birlikte Arap tutuklulara işkence yaptığı yolundaki idalardan endişe duyduklarını, ancak, İsrail aleyhindeki topraklardan derhal çekilmesi yolundaki tasarıya katılmadığını söyledi.

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

Irak'la dostluk

Türkkaya ATAÖV

Türkiye, yıllarca, Araplardan, giderek tüm bölge halklarından uzak tutuldu. Bize de, onlara da düşman olan emperyalizm Araplara yönelik bir siyaset güden Türkiye'nin Orta Doğu çok şeyi değiştirebileceğini kestiriyordu. Arap dünyasındaki gelişmelere zaman zaman yabancı bir gözlükle bakan iktidarlar geldi Türkiye'ye. İlgili resmi çevreler bu etkiden hala bütünüyle sıyrılabilmiş değiller.

Oysa, Arap düşüncesi, epeyi bir süredir, eskisinden çok farklı ve kalıcı sonuçları olacak bir aşamanın içindedir. Arap düşüncesinde ve eyleminde, bir olgunluk düzeyine ulaşmışlığı açığa vuran sağlıklı yaklaşımlar var. Bu hızlı oluşumu birbirini izleyen Türkiye iktidarları anlayışla ve gerçekçi ölçüler içinde değerlendirmek zorundadırlar. 1950'ler, 1960'lar ve 1970'lerin Arap düşünceleri birbirindenokadar farklıdır ki! En önemli olarak, bugünün Araplarına egemen olan eğilim (Siyonistlerin değil, ama Yahudilerin de bir parçası olacağı) bölge barışı, giderek dünya barışı seçeneği bulma çabasıdır.

Çoğu zaman,. yalnızca bir Arap sorunuymuş gibi sunulan "Filistin"konusunun özü, aslında, halklar ve uluslar arasında insanca ilişkiler kurma sorunudur. Bugün İsrail'in işgal altında tuttuğu Filistin topraklarında uyguladığı ırkçılık belirli bir coğrafya bölgesinde önümüze çıkmış bir engel değildir. Başkalarının haklarını ellerinden silah zoruyla almak Arapların olduğu demokratik düşüncedeki herkesin, bu arada bizim ve Yahudilerin de desteklemeyeceği bir olay olmalıdır. Gerçek şudur ki, adelete dayalı ve kalıcı bir bölge barışı isteyen Araplar ile Siyonist olmayan, demokratik düşünceli Yahudiler böylesine bir gelecek için dayanışmakta, birlikte savaşım verme zorunluluğunu gerçekten duymaktadırlar. Bölgenin en büyük ırkçı devleti olan Israil'e karşı kesin cephe almış olanlar, hedeflerine pürüzsüz varmak için, önce kendilerini ırkçı baskılardan kurtarmak gerektiğini kuşkusuz anlıyorlar. Arap düşüncesi, hele ilerici rejimler, bu aşamaya ulaşmıştır. Komşu Irak'takiler dahil, Arap yayınları sistemli ve sürekli incelendiğinde, böylesine sağlıklı bir çizgi göze çarpar.

Irak'ın Arap olmayan yurttaşlarını'da herhalde bu genel çerçeve içinde görmek gerekir. Irak'ta 24 Ocak 1970'de, bütün azınlıklara (bu arada, Türkmenlere de) hiç de küçümsenemeyecek birtakım haklar sağlanmıştır. Türkmenleri ele alacak olursak, ilk öğretimi kendi dillerinde yapabilecekler, Türkmence gazete ve dergi yayınlanacak ve Türkmen Kültür Müdürlüğü ile Türkmen Edebiyatçılar Birliği kurulacaktı. Bunlar oldu da. İlgili müdürlük ve birlik gibi, "Yurt" gazetesi ile "Birliğin Sesi" dergisi Türkmen kültürünü yalnız yaşatan değil, geliştiren organlardır. Eklemeğe belki de gerek yok ki, bu ülkenin Türkmenleri Irak yurttaşıdır, ve ancak Irak'ın, bütün halk ve azınlıklarıyla birlikte,oluşturduğu ortak ulusal hedeflerin parçası olabilirler. Azınlıklar, heryerde, asla bir ayrım ve anlaşmazlık konusu değil, komşularla tüm devletin dostluğunu pekiştiren gruplar olmalıdır. Onların oynayabileceği olumlu rol iki devleti başka hiçbir öğenin başaramayacağı ölçüde birbirine yaklaştırır.

Ne var ki, böylesine bir dostluk bazılarının da işine gelmez. Türkiyehakkında yapılan karşı propagandaların ne denli yoğun olduğunu biliyoruz. Irak için de durum farklı değil. Bu komşu ülke de bazı karar ve tavırlarıyla birçok yabancı çevreyi tedirgin etmiştir. Petrol üretimini millileştirmiş, yabancılara ayrıcalıklar vermeyi reddetmiş, bağlantısız bir dış politika izlemiş,

(Devamı 7. Sayfada)

Kilise,toplumsal muhalefetin sesi oluyor

Faşist terör din adamlarını da hedef alıyor

● 1968 yılından bu güne dek din adamları, özelliklede Cizvit papazları üzerindeki devlet ve faşist baskısı gittikçe arttı. Papazlar kendilerini saldırılardan korumak için çeşitli örgütler kurdular.

BARIŞ (!) YILI

1967 yılı, resmen "Barış Yılı" ilan edildi. M.A.N.O. militanları barışı kutlamak için (!) bazı eylemler başlattılar. Bunların arasında bazı aydınların adlarını kapsayan ölüm listeleri hazırlayarak, tüm basın kuruluşlarına yollanması da vardı. Ama asıl korkuncu, M.A.N.O.'nun başkentte, 'solcu' olarak bilinen kişilerin kapılarına siyah bir çarpı işareti koyması oldu. Ertesi gün, faşistler ancak kendilerinin tanıyabildiği bu işaretlerden yararlanarak birçok evi basmış ve sayısı belirlenemeyen birçok kişiyi öldürmüşlerdi. Solcuların evlerini bilmeleri, faşistlerin polisle ne kadar içiçe olduklarını bir kez daha kanıtlamıştı.

1967 Nisan'ında Amerikan Time dergisi şöyle diyordu:

"Guatemala'da durum sakindir."

Evet.... Ama kimler için sakin?

Kuşkusuz Guatemalılar için değil. Şehirler geceleyin bomba sesleriyle sarsılıyor, gündüz gözüyle evler ve kahveler bombalanıyor, gazeteler hergün Motaga nehri kenarında veya düpedüz sokak ortasında ölü olarak bulunan kişilerin kimliklerini saptayabilmek için uğraşıyorlardı.

Genellikle işkenceden tanınmaz hale gelmiş bu cesetlerin kim olduğu anlaşılmıyordu. Bazen raslantılar birkaç ölünün kimliğini ortaya çıkarıyordu. Örneğin M.A.N.O.'nun öldürttüğü 1966 Guatemala güzeli Rogelia Cruz'un cesedi saptanabilmişti. Rogelia Cruz, Guatemala güzeli olduktan sonra sol gruplarla ilişki kurduğundan M.A.N.O.'nun "ölüm listesine" alınmıştı. Bu cinayet nedeniyle Time ve Life gibi uluslararası burjuva gazeteler bile faşistlere ve diktaya karşı o dönemde mücadele veren F.A.R. (Silahlı Asi Güçler) gerillalarına "Sempati duyduklarını" belirtmek zorunda kalmışlardı.

DİN ADAMLARINA YÖNELİK SALDIRILAR

Latin Amerika kiliselerinin çoğu gibi, Guatemala kilisesin de de, ilerici eğilimler bulunuyordu. Time dergisinin Guatemala'daki durumu "sakin" olarak nitelemesine dayanamayan Ciudad Guatemala (başkent) Başpiskoposu Mario Casariego şöyle bir vaaz verdi:

"Evet, ülkemizde gerçek bir sakinlik var. Ancak bu sakinlik, gittikçe sayısı artan mezarlıklarda hüküm sürüyor."

Başpiskopos Casariego, tüm halk'ın ilgiyle karşıladığı vaazında, ülkenin ekonomik, sosyal, siyasal anlamda çok kötü bir durumda olduğunu ve büyük bir yapısal değişikliğin şart olduğunu belitti. Başpiskopos, emekçilerin durumuna da değindi:

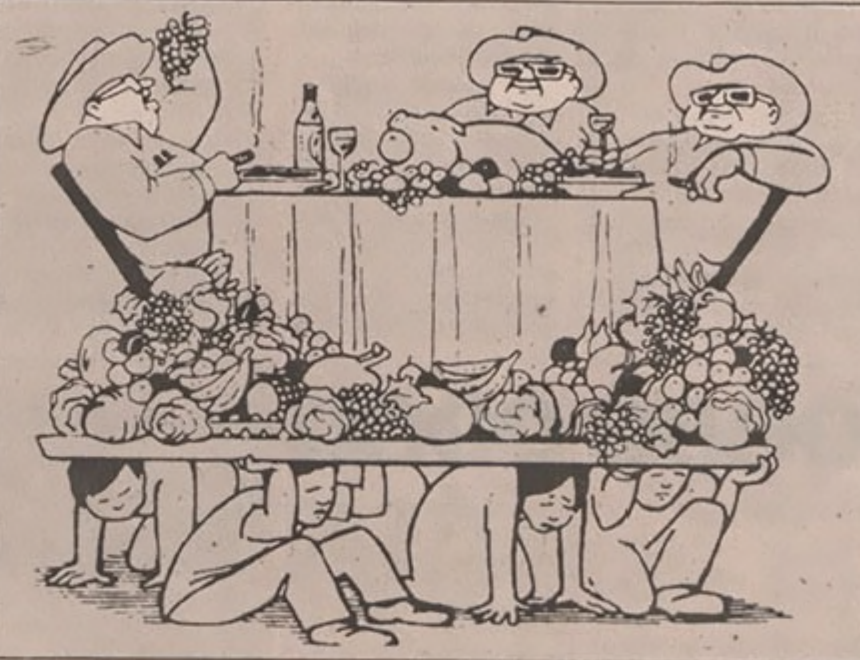
"Ulusal gelir, korkunç bir eşitsizlikle dağıtılmaktadır. Bazıları utanç ücreti diye adlandırabileceğim kadar az para alırken, küçük bir azınlık da, Guatemala'nın yoksulluğu karşısında bir hakaret sayılabilecek inanılmaz servetler elde ediyor. Bu azınlık ekilebilecek toprakların %70'ine, aktif nüfusumuzun %2'sine sahip bulunuyor. Büyük toprak sahiplerinin yanında çalışan köylülerin hiçbir yasal güvencesi yok. Köylü çocukları okul diye bir şey olduğunun farkında bile değiller. Bütün bu saydığım sorunlar, kesin ve cesur bir çözüm beklemektedir."

Başpiskopos, bu sözleriyle idam fermanını kendi elleriyle yazmış oluyordu. Dinine çok düşkün olan Guatemala gibi bir ülkede, halktan büyük bir saygı görmesi, onu M.A.N.O.'nun hışmından kurtaramazdı. Ancak gözü dönmüş faşistler bile Mario Casariego'yu düpedüz öldürmeyi göze alamadılar.

M.A.N.O.'lu faşistler 16 Mart 1968'de Casariego'yu kaçırdılar. Suçu devrimcilerin üzerine atacaklarını ve böylece bir taşla iki kuş vuracaklarını hesap ediyorlardı. Ancak, tüm Guatemala halkı, Başpiskopos'u çok iyi tanıdığından, kimse bu oyuna kanmadı. M.A.N.O'nun kaçırma olayından sorumlu olduğu derhal anlaşıldı. Birkaç gün sonra Başpiskopos, Guetzaltenango kentinde bulundu ve ülkeden ayrılmak zorunda bırakıldı. Bu arada, onu kaçıran M.A.N.O. yöneticileri Raul Lorenzano ve Carlos Padilla Vidaurre polis tarafından tutuklandı: ancak, arkadaşları tarafından varlıkları artık 'can sıkıcı' bulunmuş olacak ki, polis arabası içinde vuruldular.

1968 yılından bu güne dek, din adamları, özellikle de Cizvit papazları üzerindeki devlet ve faşist baskısı gittikçe arttı. Öldürülenler arasında papazların da bulunuşu, artık doğal karşılanıyordu.

Cizvit papazları, kendilerini saldırılardan korumak için çeşitli örgütler kurdular. Bunlardan büyük bir bölümü geçtiğimiz günlerde oluşturulan "Baskıya Karşı Demokratik Cephe" ittifakına katıldı.

Guatemala neredeyse yüzyıl başından beri Amerikan meyva tekeli United Fruit'ün egemenliği altında

YARIN:
BASINA KARŞI DÜZENLENEN SALDIRILAR VE "ÖLÜM LİSTELERİ"

EGE KÖY DER GENEL BAŞKANI İSMAİL KAYHAN:

Hükümet tütün tüccarına açıktan 1.5 milyar kazandırdı

● HÜKÜMETİN KURULMASIYLA BİRLİKTE ANKARA'YA HÜCUM EDEN BİR AVUÇ TÜCCAR PİYASANIN AÇILMASINI GECİKTİRDİ.

İZMİR (DEMOKRAT)

Ege KÖY–DER Genel Başkanı İsmail Kayhan, tütün taban fiyatının en az 250 lira olmasını istedi.

Kayhan yaptığı yazılı açıklamada, tütün üreticileri tüm topraksız köylüleri küçük ve orta halli üreticileri başta işçi sınıfı olmak üzere tüm anti faşist ve anti emperyalist güçlerle birlikte mücadeleye çağırarak şöyle devametti:

'Şubat ayının ortalarına gelindiği halde, Ege tütün piyasası açılmadı. Oysaki Ege de tütün aralık ayı başında satışa hazır olmaktadır. 30 Aralık'da yapılan 1. Ege Tütün Kurultay'ı tütünde baş fiyat uygulamasını istedi. Ancak o günden bu güne yüzde 100 zam yapıldı. Bu yüzden tütün taban fiyatı 250 liranın altına düşmemelidir.

Ege KÖY–DER Genel Başkanı, NATO'cu, Amerikancı Demirel hükümetinin aşmayan bir avuç işbirlikçi tütün ihracatçısına açıktan 1.5 milyar lira kar sağladığını da öne sürerek şöyle devam etti:

"Bilindiği gibi CHP ağırlıklı hükümet 1978 sezonu tütünlere bir dolar 25 liradan ihraç edilmesini ve resmi dolar kuru olan 35 lira ile 25 lira arasındaki 1- liralık farkın tütün fonunda toplanmasını kararlaştırmıştı. Bu nedenle tüccar tesbitlere girmedi ve hükümet değişti bir avuç sömürücü tüccar Ankara'ya hücum etti. Demirel hükümeti onlara istedikleri olanakları fazlasıyla verdi. Hükümet piyasanın açılmasını geciktirdi. Tütün ihracatında oluşan fonu değiştirdi. Ve tüccarın cebine 1.5 milyar lira koydu bu ihracatçı başına ortalama 50 milyon ek kâr demektir."

İsmail Kayhan 1.5 milyon liralık açıktan kârın yarısının sayıları 8'i geçmeyen ABD tröstlerine gideceğini de öne sürerek, "Demirel hükümetinin küçük üreticiye olan düşmanlığı ve bir avuç yerli ve yabancı tekelin ihracatçının hizmetinde olduğu çok açık olarak ortaya çıkmaktadır" dedi.

Tüccar, en iyi tütünü yine en ucuza kapattı

İZMİR (ANKA)

Son devalüasyon kararından sonra, tütün ihracatının artması, tüccar tarafından tütün alımlarının hızlanmasına yol açtı.

1979 ürünü tütünler için geçerli olmak üzere, piyasaya katılmayacaklarını açıklayan ve bu nedenle tesbitlere de katılmayan tüccarlar, Hükümetin son ekonomik kararlarından ve alınan yüksek oranlı devalüasyonlardan sonra tütün ihracını hızlandırıp, 1978 ürünü işlenmiş tütünlerin tamamının satış bağlantılarını yaparak yüklemelere başladılar.

1979 yılı ürünlerininde iyi fiyatla satılabileceğini gören tütün tüccarı, bu yıl da erkenden ürünleri ucuza toplamaya başlayarak, devletin ekici tütün piyasasını hala açmamasından yararlanıyor.

GÖSTERGE

Dış kredi masalı

Arslan Baser KAFAOĞLU

Şimdi bir olağanüstü kredi ve yardım balonu uçuyor havalarda. Bir İstanbul gazetesinin deney görmüş habercisi Almanya'dan bildirdi. Her ay 300 milyon dolar avans kredisi diye.. "Avans kredisi" ise niçin her ay... Bilinir ki avans bir hesap dönemi içinde alınır ve dönem sonunda ödenir. Her ay "300 Milyon avans kredisi" sözü oldukça karışık. Bir ayın avans kredisi bir önceki ay kredisinden bir kısmının indirilmesi ile mi kullanılacak? Yoksa mahsup periyodu (dönemi) ne olacak? Şu avans sözünü isterseniz biraz açalım.

Bir mütehhit avans alır. Bu avansı yaptığı işle öder. Yaptığı işi avans'tan az ise, ona başka ödeme yapılmaz. Bizim genel Muhasebe yasasından bir memur örneğin yolluk avansı alır. Bu avansı aldığı, işle kapatır. Ticari yaşamda bir firmaya iş yapan bir başka firma bir avans alır. Bu avansı aldığı işle kapatır. Peki verilen bu "avans kredi!" -nemene şeyse- nasıl işleyecek? Alacağız Mart ayında 300 Milyon doları, alıp hemen petrol alımına yatıracağız. Hadi Nisan'da da 300 Milyon dolar aldık. Onu da petrole kapatacağız. Mayıs gelince ne yapacağız? "Mart ayındaki avansı olsun ödeyin" demezler mi adama? Diyelim bütün yıl almadılar, istemediler ve geldi 1981 ocağı. İstediler 1980 Martından başlayıp avansları ödememizi, Nereden ödeyeceğiz? Sonra 1981 Şubatında 1980 Nisan Avansı, Martından Mayıs Avansı......

Yani 1981 de 3 Milyar 600 Milyon dolar bir borç ödemesi... Biz bunu tahmin etmiştik. Böyle miktarı büyük bir "dış kredi" masalıyla 1980'i atlatılmak isteneceği biliyorduk. Nereden biliyorduk? Şuradan, Türkiye bugünkü durumda böyle "üç kağıtçı" formüller dışında, dış ek kredi alamaz. Bu konumuzda direniyoruz. Hatta şu yukardaki "avans kredi"bile bir bit yeniği ile yaralı olmalı...

Türkiye, Amerikan devleti kaynaklı dış kredi alamaz. Çünkü, Amerika Türkiye'den üsleri orta doğu olayları için kullanmayı istiyor. Gerek Nimetz ve gerekse Vance'ın beyanları böyle. Nimetz "Nato yükümlülüklerinin geliştirilmesinden" söz ediyor. Vance'da aşağı yukarı aynı deyimi kullanıyor. İkinci olarak Amerika Türk Kıbrıs gücünün adadan çekilmesini istiyor. O da Nimetz ve Vance'ın beyanlarıyla ortada... Demirel hükümeti dayandığı şoven çevreler nedeniyle bunada "evet" diyemez. Kaldı ki, Demirel bütün bunlara "evet" dese yine yardım alamaz. Çünkü bunlara "evet" diyen bir Demirel'in ayakta kalmasını kim garanti edebilir? Amerika, Sedat, Ziya Ül Hak ve Park gibi, Amerikan basının "Strong Men" dedikleri tipte ki, kamu oyunun ordu baskısıyla her an susturabilmiş ve silahlı güçler üzerinde otorite sağlayıp, siyasal hürriyetleri yok edebilmiş liderlere verirler. Demirel ise parlemento çoğunluğunu bile sağlayamamıştır, sallanan bir Başbakandır. Bu koşullar olmadıkça, Birleşik Amerika Türkiye'ye sadece silah satın alma kredisi verir, bir de bir kaç yüz milyan dolarlık "ekonomik destek yardımı"yapar ki, onu geçen yılda yaptı.

İkinci büyük güç, Federal Almanya'nın büyük krediler açmasına gelince, Amerika NATO'da riskleri kanatlara kaydırma telaşında....

Bu nedenle "Aman Türkiye'ye yardım" haykırışları içinde. Ama Batı Alman parlemantosu öyle Milyar dolarlık yardımlara alışık değil. Batı Almanya'nın yapabileceği, yukarıdaki biçimde avans kredileri ve bir de OECD' yi harekete geçirme. OECD' de de işin içine yine Amerika'nın ağırlığı girer. Kaldı ki batı çevrelerinin ekonomik kararları pek beğendiği de abartılmış bir ifadedir.

Bankacılık çevreleri batıda kararları tutarsız buluyorlar. Şu üç noktadan:

1– Türkiye'de özel bankalara gelen dövizlerin sadece yüzde yirmisinin Merkez Bankasına gitmesi kararı alındı. Peki Merkez Bankası bu sıkıntılı koşullarda ne ile borç para ödemesi(faiz ve taksit) yapabilecek?

2– Hem mal mukabilini sürdürür, hem kabul kredisini artırır ve hem de %5 ihraç dövizini serbest bırakırsınız. Siz takası öneriyorsunuz.

3– Garantisiz dış borçları tek taraflı bir kararla 4.5–5.5 yıl ertelediniz. Gelecekte de aynı, ya da benzeri kararlar almıyacağınıza nasıl güvenelim?

Bu nedenlerle ve yeni zamlar sonucu maliyet artışı nedeniyle dış satımın artmıyacağını hesapladıklarından Türkiye'yi krediye değer bulacakları kuşkulu.... Kaldı ki, Türkiye diyelim 3 Milyon dolar ek kredi aldı... Bu Türkiyeyi kurtarır mı? Biz hiç sanmıyoruz. Gelecek yazıda bu kanımızın nedenlerini anlatacağız.

GÜNÜN GÖZLEMİ

TARİŞ işçilerine selâm...

Demirtaş CEYHUN

Hafta başında İzmir'deydim. TARİŞ'in Çiğli İplik Fabrikası işçilerinin, onlarla yazgı birliği içindeki Çimentepe halkının yiğit direnişlerini birazcık da olsa yakından gördüm

"Demokrat"ın TARİŞ olaylarını günü gününe özetleyen, Çimentepe halkının savaşımını anlatan 13 Şubat tarihli sayısı, gerçekten saklanması gereken bir belge.

Hiç kuşku yok, sözcüğün tam anlamıyla, Çiğli İplik Pabrikası ve Çimentepe olayları küçük bir savaş. Gazete ilanlarıyla, şimdiye dek bir eşi daha görülmemiş biçimde işlerine son verilmek istenen işçiler, bu haksız girişime karşı kendilerini savunuyorlar. Yasal haklarını koruyorlar ve faşist azınlık AP iktidarınca TARİŞ'in başına getirilen AP'li ve MHP'li faşist yöneticilerin bütün yasaları çiğneyen davranışlarına karşı direniyorlar. Karşılarında ise, komando birlikleri. binlerce gözü dönmüş toplum polisi, polis panzerleri, uzun menzilli silahlar. Öyle manevra fişekleriyle yapılan bir askeri manevra filan değil, sabahtan akşama cayır cayır mermi yakılan, gerçek bir savaş.

Kimin kime karşı savaşı ama? ...

Siz bu satırları okurken, kim bilir, gene panzerler binlerce işçiyi kurşuna tutarak, yıkıp yıkarak, kırarak, vurarak, öldürerek, işçiyi, makinasının başından, fabrikasından çıkarıp atmış olacak mı?

Niçin bütün bunlar, niçin? ..

Sağcı gazeteler, tıpkı önceden planlanmışcasına, ağız birliği etmişler. Pabuç büyüklüğünde harflerle boydan boya manşetler atıyorlar: Komünistler prova yapıyorlar, diye. Akıl hafsala alır gibi değil. İşçinin, çalışmak istemesi, işinden atılmasına karşı direnmesi, bir komünist devrim [illegible]

Ama [illegible] sosyalist derseniz, iftihar ederim" diyerek işçilerin umudu olduğunu söyleyen, miting alanl[illegible] lefet ortada bile yok. İzmir'deki bu savaşa, bu işçi kırımına seslerini bile çıkarmıyorlar. İşçilerle birlikte direnen CHP'li Belediye Başkanı yiğit insan Aydın Erten, poliste korkunç işkence görüyor. Beyin sarsıntısı geçiriyor. Kulaklarına kan oturuyor. İşkenceyi yapan polisler hastaneye kaldırıyor onu. Ama kendi partisinin Belediye Başkanına reva görülen bu işlemlere de ağzını açmıyor Ana Muhalefet Partisi'nin o saygıdeğer sözcüleri. Bu koca savaşı görmezden geliyor. Niçin? ..

Faşist AP iktidarınca TARİŞ Genel Müdürlüğüne getirilen İsmail Hakkı Gürün, CHP'nin o 22 aylık iktidarı süresince TARİŞ Genel Müdür Yardımcısı olarak görevde kalıyor. Halk arasında CHP'nin İzmir İl Başkanı Dr. Sedat Akman'la yakınlıklarından, ilişkilerinden söz ediliyor bu faşist genel müdürün. Mülkiyeli bir mason olan bu faşist genel müdürün, TARİŞ işçilerine karşı polisle elele vererek giriştiği bu korkunç kıyımlara ağzını açmıyor CHP. Uğraşan, didinen yiğit bir Belediye Başkanı. Aydın Erten. Birkaç da genç milletvekili. O kadar.

Ama faşist AP iktidarı, her şeyi önceden ustaca planlıyor. Güvendiği adamı Kütahya valisini İzmir'e getiriyor. MHP'li olduğu herkesçe bilinen Ayhan Özaslan'ı Toplum Polisi Müdürü yapıyor. Has adamları Yılmaz Sezgin'i İzmir Emniyet Müdürü olarak atıyor. Ama bütün bu planlı hazırlıklar karşısında CHP susuyor.

Beyler!.. TARİŞ olayları, öyle CHP iktidarı döneminde fabrikalara her nasalsa girmeyi başarmış birkaç partizan CHP'linin tasfiyesi olayı filan değil. Olay gayet açık. Ülke çapında bir faşist tırmanışın önemli bir aşaması. Baksanıza, artık faşistliği açık Demirel'in atadığı yöneticiler de bu gerçeği belirtiyor. Bunca emekçinin protestosuna, direnmesine karşın, "operasyon" diye diye tırmanmayı sürdürüyorlar. Jandarmayı, askeri cepheye sürermiş gibi sürerek gerçekleştirmeğe çalışıyor.

Bir haftadır Çiğli İplik Fabrikası ve çevresinde olanlar, bizce ülkemizin yarınlarına ışık tutacak nitelikte verilere sahip.

TARİŞ işçisinin başı üzerinde planlanmış bu girişimler, hiç kuşku olmasın ki, faşistlerin deyimiyle "operasyonlar" tamamlanır tamamlanmaz, bu kez başka odaklara yöneltilecektir. Bu odaklar, İzmir Belediyesidir. Ankara Belediyesi işyerleridir. İETT'dir. Yani, CHP de, susarak kendini bu faşist operasyonlar zincirinden kurtaramayacaktır.

Faşist, sağcı gazetelerin yaygaralarından etkilenip, sinmeyelim. Faşist yöneticilerin gerçeği çarpatmalarından etkilenmeyelim. Gerçek, işçi sınıfı üzerine planlanmış usta bir faşizan girişimdir. Ülkeyi faşistleştirme girişiminin bir aşamasıdır.

Bizlere bir kez daha ders veren yiğit TARİŞ işçilerine selam!...

AHMET SADULLAH KAYA
(1958.......)

16.2.1979'da faşistlerce katledildi.

Anısını yaşatacağız.

Adana Yabancı Diller Yüksek Okulu Devrimci Arkadaşları

(Demokrat: 584)

Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı Yılmaz Ateş:

Basın mensupları iktidarın karanlık baskısı altındadır

● "TRT'DEKİ ANTİDEMOKRATİK VE ANAYASAYA AYKIRI UYGULAMALAR ANADOLU AJANSI'NDA DA GÖRÜLMEKTEDİR"

ANKARA (DEMOKRAT)

Çağdaş Gazeteciler Demeği Başkanı Yılmaz Ateş, TRT–DER Genel Başkanı Erkan Oyal'ın gerekçesiz olarak göz altına alınmasını kınadı ve "Yazılı-sözlü basın ve mensupları, iktidarın karanlık bir dönem yaratma baskısı altındadır" dedi.

Yılmaz Ateş'in [illegible] yaptığı açıklamada, Kasaroğlu yönetiminin TRT'yi bulduğu çizgiden [illegible] TRT'yi egemen güçlerin borazanı haline getirmek istediğini belirtti. Ateş, bu duruma örnek olarak da TRT–Der yöneticilerinin doğuya sürülmesini, Genel Başkan'ın işine son verilmesini, ve bazı üyelerinin ise görevlerinden uzaklaştırılmalarını gösterdi.

Ateş açıklamasında özetle şu görüşlere yer verdi:

"TRT Yönetimi bunlarla yetinmemektedir. 'Reorganizasyon' adı altında yeni kıyımlara, yeni sürgünlere hazırlanmaktadır. 'Reorganizasyon'la TRT'deki demokratik unsurları ve demokratik yayını tamamen ortadan kaldırmaya planlamaktadır. TRT'deki bu anti–demokratik ve Anayasa'ya aykırı uygulamalar, Anadolu Ajansı'nda da görülmektedir. Buradaki üyelerimiz de baskı altındadır ve bir kısmının da işlerine son verilmiştir.

YİTİK

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Geçersizdir. Tuncer Sedir

Demokrat: 594

Zilfi SAĞANAK

Faşizme karşı kendisine düşen görevi yerine getiriyordu.

Güvenlik kuvvetlerinin açtığı ateş sırasında öldürüldü.

Anısı tüm anaların mücadelesine ışık tutacak.

Birlik Yolu anısını unutmayacaktır.

Umut Mahallesi halkı mutlaka mücadeleni bıraktığın yerden devam ettirecektir.

UMUT Mahallesi Halkı

(Demokrat: 590)

GENEL KURUL DUYURUSU

Odamızın 26. Olağan Genel Kurul toplantısı 2 Mart 1980 Pazar günü saat 9.30'da ANKARA'da DSİ (Devlet Su İşleri) Genel Müdürlüğü toplantı salonunda aşağıdaki gündem dahilinde yapılacaktır. Üyelerimize duyurulur.

GÜNDEM:

1– Açılış ve Başkanlık Divanı seçimi
2– Saygı duruşu
3– Anıtkabre çelenk koyacak temsilcinin seçimi
4– Oda ve Şube başkanlarının konuşmaları
5– Konukların konuşmaları
6– Oy sayımkurulu seçimi.
7– Komisyon seçimleri
8– Çalışma raporunun okunması
9– Denetçiler raporunun okunması.
10 Raporların görüşülmesi.
11– Yönetim Kurulu'nun mali ve idari aklanması.
12– Komisyon raporlarının okunması ve görüşülmesi.
13– Seçimler
14– Dilekler ve KAPANIŞ

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU

(Demokrat: 589)

GENEL-İŞ İZMİR'DE GREVE HAZIRLANIYOR

İZMİR (DEMOKRAT)

İzmir Belediyesi ile kuruluşlarında çalışan Disk'e bağlı, 8 bin işçinin Mart ayının ilk haftasında greve gideceği bildirildi.

Genel–İş sendikası İzmir Şube Başkanı Zeki Mertol, Belediye ile bağlı kuruluşlarında çalışan 8 bin işçinin hakkı olan toplu sözleşme farklarının 220 milyon lira tuttuğunu kaydederek şöyle konuştu:

"Belediye'nin bize bu parayı verebileceğini hiç sanmıyoruz. Ancak görüşmeler sürüyor. Sendika ve işverenden birer temsilci ile tarafsız bir aracı getirilerek bir kurul oluşturuldu. Uzlaştırma kurulunun kararını kabul etmek zorunda değiliz. Bu nedenle en geç 15–20 gün içinde 8 bin işçi ile birlikte alınterlerimizin karşılığını almak için greve gideceğimizi sanıyoruz."

Bu arada Ege Belediyeler Birliği ve İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak da belediye işçilerinin başlatacağı hak grevinin İzmir'deki bulanık havayı dahada bulandıracağını öne sürdü.

Üniversite Yasa tasarısı eleştirildi

Kumbasar: Öğrenciler yönetime oy hakkı ile katılmalıdırlar

İSTANBUL (A.A)

İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nahit Kumbasar ve Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Prof., Dr. Semih Tez[illegible] Yasa tasarısının Meclis'ten geri çekilmesi ve yeni bir yasa tasarısının hazırlanması konusunda yaptıkları açıklamada, tasarıyı geri atılmış bir adım olarak nitelediler.

İTÜ Rektörü Nahit Kumbasar, İTÜ'de öğrencilerin yönetime katıldıklarını belirterek, yeni yasa tasarısında öğrencilerin yönetime katılmaları konusunda bir madde varsa, bunun geri bir adım olduğunu söyledi. Kumbasar, İTÜ Senatosu'nun daha önce Üniversitelerarası Kurul'a, bu konuda görüş bildirirken öğrencilerin yönetime oy hakkı ile katılmasını savunduklarını açıkladı.

Uluslararası Metal Sendikaları Birliği yetkilileri, tutuklanıp serbest bırakılan sendikacılarla

Uluslararası Metal Sendikaları Birliği Başkanı:

Emperyalizmin sendikalara ve sendikacılara saldırısı artıyor

HABER MERKEZİ

Bir süre önce Maden-İş Genel Kurulunda Enternasyonal Marşının söylenmesiyle ilgili olarak tutuklanan ancak daha sonra salıverilen 7 sendikacıyla dayanışmalarını yükseltmek amacıyla Uluslararası Metal Sendikaları Birliğinin Genel Sekreteri Pierre Baghi, Sekretarya üyesi Ariskobulo Marciales, Birlik görevlisi Alvaro Rocchi dün İstanbul'a gelerek Maden–İş Sendikasını ziyaret ettiler.

Maden–İş yöneticileriyle ortaklaşa düzenledikleri basın toplantısında konuşan Baghi, tutuklu sendikacıların salıverilmelerinin önemli olmadığını belirterek, örgütlerinin bu konuda dünya çapında bir imza kampanyası açacağını açıkladı. Bu konuda Hür Sendikalar Konfederasyonu, Dünya İş Konfederasyonu ve Dünya Sendikalar Konfederasyonu ile ilişkilere geçtiklerini de söyleyen Pierre Baghi, "Emperyalizmin saldırıları arttıkça sendikal harekete ve sendikacılara da saldırılar artıyor" dedi.

● "EGEMEN GÜÇLER, AÇIK FAŞİST BİR DİKTATÖRLÜĞE DOĞRU YOL ALIYORLAR"

● "EMEKÇİLERİN ÖRGÜTLERİ SIRA İLE KAPATILMA TEHLİKESİ İLE KARŞI KARŞIYADIR"

DİYARBAKIR'DA DİSK'E BAĞLI 14 SENDİKA ŞUBESİ

'Çıkarlarımız, birleşerek direnmektedir'

DİYARBAKIR (DEMOKRAT)

Geçtiğimiz hafta içinde DİSK 10. Bölge temsilciliğinde bir toplantı yapan DİSK'e bağlı sendikaların temsilcileri, ülke düzeyindeki son gelişmeleri ve DİSK'in Ören toplantısındaki aldığı kararları değerlendirerek ortak bir basın açıklaması yaptılar.

DİSK'e bağlı 14 sendika temsilcisinin imzaları ile yayınlanan yazılı açıklamada: "Egemen sınıflar, devrimci demokrat güçlere saldırılarını aralıksız sürdürüyor. Demokratik öğretmen hareketinin, teknik elemanların, sağlık emekçilerinin örgütleri TÜTED, TÜSDER kapatıldı. Emekçilerin örgütlenmeleri sıra ile kapatılma tehlikesiyle karşı karşıyadır", dediler.

Egemen güçlerin işçi sınıfına ve onun önderlerine karşı çeşitli saldırı ve tertiplerin içinde olduğu, temel hak ve özgürlüklerin süratle yok edilmeye çalışıldığı vurgulanarak şöyle devam edildi: "

Egemen güçler, demokratik hak ve özgürlükleri adım, adım yok ederek, açık faşist bir diktatörlüğe doğru yol alıyorlar. Sorun çok net ve açıktır. Ya birleşip direneceğiz, ya da faşist bir diktatörlük kaçınılmaz olacaktır. Üçüncü bir seçenek yoktur. Çıkarlarımız birleşip direnmektedir. Türkiye'de tüm ilerici, devrimci, yurtsever güçler sağlıklı güç ve eylem birlikleri oluşturmalı ve somutlaşan tehlikeye karşı direnmelidir.

Tüm demokrasi güçlerini ilkeli ve programlı güç ve eylem birliğine çağıran yazılı açıklama şöyle bitirildi: "DİSK'e bağlı sendikalar olarak Ören toplantısı kararlarının hayata geçirilmesi doğrultusunda üzerimize düşen görevleri eksiksiz yerine getireceğimizi kamuoyuna açıklarız."

Milli Eğitim Bakanlığı'nda bir öğretmenden ÜLKÜ-BİR'e üye kartı istendi

ANKARA (DEMOKRAT)

Kadro ve derecesinde yapılacak değişiklikle ilgili olarak Milli Eğitim Bakanlığı Özlük İşleri Genel Müdürlüğü tayin işlerine başvuran bir öğretmenden, Çayeli'ndeki faşistlerden "Ülkü–Bir üye kartı" ve "sağlamlık belgesi" getirmesi istendi.

Gerekli işlemlerin yapılması için tayin işlerinde çalışan M. Kemal Coşkun'a başvuran öğretmenin, kendisini "Yozgatlı Battal" olarak tanıtan bir faşist tarafından sorguya çekildiği, öğrenildi. Evraklarına el koyulan ve istenen belgeleri getirmesi için 20 gün süre verilen öğretmen, bu süre içinde "Ülkü–Bir üye kartı" ve "sağlamlık belgesi" sağlayamaması halinde Yozgat'a sürülmekle tehdit edildi.

OLEYİS, Hilton'da toplu sözleşme imzaladı

İSTANBUL (ANKA)

Disk'e bağlı Oleyis Sendikası, Hilton Oteli'nde toplu sözleşme imzaladı. Oleyis Marmara Bölge Başkanı Kemal Akar törende yaptığı konuşmada, "İşkolumuz uluslararası otel tekellerine karşı sürdürdükleri kararlı mücadelede Hilton'da kazanımlarla dolu bir adım atmıştır." dedi.

1 Ocak 1980 tarihinden itibaren iki sene için geçerli olacak olan toplu sözleşmeyle, işçilerin aylık ücretlerine birinci yıl 18 bin, ikinci yıl 15 bin lira zam yapılacak. İkramiyeler birinci yıl 5 maaş, ikinci yıl 6 maaş olarak belirlendi. Yıllık ücretli izin süreleri üç kademe halinde 25, 30, 35 gün olarak saptanırken, izin harçlığı ve yıllık yakacak yardımı da sırasıyla 3.500 ve 22.500 lira olarak kabul edildi.

FAŞİSTLER SALDIRILARINI ARTTIRDI

Konya'da cangüvenliği yok ediliyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Konya'da faşistlerin etkinliklerini artırdıkları ve öğrenim özgürlüğü ile can güvenliğini yok etmeye yöneldikleri açıklandı.

TMMOB tarafından basına yapılan açıklamada, faşist baskı ve işkencelere hız, verildiği, faşist güçlerin ise bir yandan etkinliklerini artırmaya çalışırken bir yandan da yeni Maraş'lar yaratma çabası içinde oldukları belirtilerek "faşistlerin bu tür girişimleri Kayseri ve Konya'dayoğunlaşmaktadır" denildi.

Konya Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi ile Selçuk üniversitesinde ilerici devrimci öğrencilerin öğretmenlerin, öğretim üyelerinin can güvenliklerinin, faşistler ve onlarla işbirliği yapan güvenlik güçlerince ortadan kaldırıldığına da yer verilen açıklamada daha sonra şöyle denildi.

"Konya'da öğretim üyelerinin can güvenlikleri ortadan kalkmıştır. Öğretim üyelerinin evleri kurşunlanmakta, otomobilleri bombalanmaktadır."

Bulancak'ta 6 demokratik örgüt baskıları kınadı

BULANCAK (DEMOKRAT)

Bulancak'ta bulunan 6 demokratik örgüt basına yaptıkları ortak açıklamada, siyasi iktidarca uygulanan baskılar ve kıyımlar kınadılar. TÖB–DER, TÜM–DER, Birleşmiş Gıda–İş Dev–Or–Sen Doğu Karadeniz Temcilciliği, Piraziz Emekçi–Der ve Karadeniz Kadınlar Derneği Bulancak şubesi tarafından kaleme alınan açıklamada uygulanan baskıların örgütlü halk mücadelesi karşısında etkisiz kalacağı vurgulanarak şöyle denildi:

"K. Maraş soykırımına katılan öğretmenler üzerinde yapılan baskılar ve açığa alınmalar, sürgünler mücadelemizi durduramayacaktır. Fiskobirlik'te işten çıkarılan arkadaşlarımızın işçi kardeşlerimizin mücadelesinde omuz omuza olacağız."

DEVLET HASTANELERİNDE HİZMETLER DURACAK

Çorum'da yakıt yokluğundan ekim yapılamıyor

ÇORUM (DEMOKRAT)

Çorum Devlet Hastanesi yakıtsızlıktan hizmetlerini durdurma zorunluluğuyla karşı karşıya.

Bir yandan ödeneksizlik, diğer yandan fuel-oil yokluğu nedeniyle kış mevsiminin başından beri hastaneye yeterli yakıt alamadıklarını belirten yetkililer: "Günlük ihtiyacımızın çok, çok altında yakıt veriliyor, kaloriferleri tam kapasite ile çalıştıramıyoruz. Şu anda bazı kuruluşlara tam 40 ton yakıt borcumuz var. Ortada yakıt alacak para da yok. Hastanenin ısısı normalin altında. Hastalarımız soğuktan şikayetçi. eğer bu durum böyle sürürse, hastaneyi kapatmak zorunda kalacağız" dediler.

Çorum halkı da yakıtsızlıktan kışı sıkıntı içinde geçiriyor. 6 bin aile hala kömürünü alamadı. Gazın litresi karaborsada 40 liraya çıktı. Gaz yağı alabilmek için halk günlerce benzin istasyonlarında bekliyor.

Köylüler de zor durumda. Üç aydır tek bir litre mazot alamadılar. Bahar ekimi yapamama korkusu içinde olan köylüler: "Bahar yaklaşıyor, arpanın, mercimeğin ekim zamanı. Mazot yok. Gübre zaten alamıyoruz. Böyle giderse gelecek yıl kıtlık olacak." dediler.

İLO: 1980'lerde dünyada işçi sorunları artacak

CENEVRE (THA)

Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Genel Başkanı Francis Blanchard, hazırladığı işçi sorunlarıyla ilgili raporda 1982 ile 1987 yılları arasında, işçi sorunlarının daha karışık ve daha vahim bir hal alacağını açıkladı.

Önerilerin de yer aldığı raporda "Kalkınmakta olan ülkelere, dünyanın ekonomik yararlarından yeterince yararlanma hakkı verilmediği takdirde 1980'lerde işçi sorunlarının üstesinden gelinemez. Sorunlar çözümlenmediği takdirde iş gücünün duyduğu düş kırıklığı ve içinde bulunduğu yoksulluk nedeniyle şiddet olayları patlak verir, ve bu kesimde derin bir hoşgörüsüzlük ortaya çıkar," dedi.

Çukurova Çimento'dan işçi çıkarımı hızlanıyor

ADANA (DEMOKRAT)

DİSK'e Bağlı KERA–MİK–İŞ Sendikası üyesi 36 işçi Çukurova Çimento Fabrikası işvereni tarafından işten çıkarıldı.

Geçtiğimiz hafta içinde yasal hiçbir gerekçe gösterilmeden işten atılan kadrolu 4 işçiden sonra, 32 işçinin daha işine son verildi.

TSİP: Faşizme karşı birleşelim

İZMİR (DEMOKRAT)

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Ege Bölge Sekreteri Turgut Koçak, tüm demokrasi güçlerinin "anti faşist" cepheyi oluşturmasını istedi.

TSİP Ege Bölge Sekreteri Koçak, yaptığı yazılı açıklamada, "hedefimiz burjuvazinin Tariş üzerindeki hedefini bozmak olmalıdır diyerek şöyle konuştu:

"Tariş işçileri uzun uğraşlar sonunda Tariş'i demokratlaştırmayı başardı. Ama şimdi yine nin işçi düşmanı politikasının yansıması olarak işyerlerine saldırılar yeniden başlatıldı. İş, ekmek, hürriyet için tüm halk güçlerinin birleşmesinden başka çare yoktur".

KISA KISA

● İSTANBUL

Tekstil İşverenleri Sendikası, Mensucat Santral Fabrikasında anlaşmaya yanaşmadığı öne sürüldü. İşçilerle görüşmeyi reddeden TİS'in Türk–İş 1.Bölge Temsilcisi İsmail Topkar'la yaptığı görüşmeden de olumlu bir sonuç alınmaması üzerine konuşan işçiler, "Tüm isteklerimiz yerine getirilinceye kadar direnişimizi sürdüreceğiz" dediler.

● BOLU'DA

Orman Teşkilatında Sürgünlerin sürdüğü bildirildi. Son olarak görev süresinde bölgedeki halkın birçok sorunu çözmüş olan Sarıalan Bölge Şefi Kamil Seyhan ve diğer bölge şefleri Hüseyin Vardar, Mustafa Kömürlü ve Osman Akça'nın da sürüldüğü, halkın bunu tepkiyle karşıladığı bildirildi.

● İZMİR

Geçen hafta içinde, Yüksek öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı İzmir Yurtlarının yöneticilerine Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından müfetişler gönderilerek soruşturma yapıldı. Soruşturmalarda, Müfetişlerin Yurt–Kur İzmir Bölgesi yetkililerini temelsiz, yanlı ve kanıtsız iddialarla suçladığı ve memurlara, işçilere baskı yaptıkları öğrenildi.

Tarsus'ta MİSK üyesi faşistler çok sayıda silahla yakalandılar

İstanbul'da iki devrimci öldürüldü

Gürkan Akmesçit... İDMMA öğrencisi... Üç faşist tarafından katledildi.

HABER MERKEZİ

● Şehremini'de faşistler, Emekli Sandığı İstanbul Bölge Başmüdürlüğünde memur olan Gürkan Akmesçit'i kurşun yağmuruna tutarak öldürdüler. Akmesçit'in İDMMA öğrencisi olduğu, faşistler tarafından birkaç kez ölümle tehdit edildiği bildirildi. Görgü tanıklarının ifadesine göre, Gürkan Akmesçit'i öldürenlerin 3 kişi olduğu, bunlardan ikisinin Gürkan'ı kollarından tutarak, diğerinin susturucu takılmış bir tabanca ile ateş ettiği belirlendi.

Emekli Sandığı Bölge Başmüdürlüğünde çalışan memurlar, Akmesçit'in faşistlerce öldürülmesini protesto etmek için dün sabahtan itibaren işi bıraktılar, yemek boykotu yaptılar. Memurlar camlara "Kahrolsun faşizm", "Demokrat arkadaşımız Gürkan Akmesçit faşistlerce katledildi", "Gürkan'ın hesabını soracağız" yazılı dövizleri astıktan sonra işyerini boşalttılar.

Kumkapı semtinde jandarma ile silahlı çatışmaya giren Ahmet Mümtaz Özdal adlı bir öğrenci öldürüldü. Özdal'ın İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi öğrencisi olduğu belirlendi.

Görgü tanıklarına göre, Kumkapı'da olay şu şekilde gelişti: Kumkapı'da son zamları protesto eden esnaf, sabah dükkânlarını açmadı. Bir süre sonra Kumkapı'ya gelen güvenlik kuvvetleri, dükkânların açılması için girişimlerde bulundu. Ev ev dolaşılarak dükkânların açılması için esnafı uyaran güvenlik kuvvetleri, bazı kapalı kepenklerin kilitlerini açmak istedi. O sırada çevrede bulunan Ahmet Mümtaz Özdal, jandarmaya müdahale etti. Çıkan çatışmada Özdal vurularak öldürüldü.

Fakülte arkadaşları, Özdal'ın devrimci olduğunu ve Devrimci Yol yanlısı olduğunu belirttiler.

Ahmet Mümtaz Özdal... İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi öğrencisi... Devrimci Yol yanlısı... Kumkapı'da pankart asarken öldürüldü.

HABER MERKEZİ

Tarsus'ta güvenlik kuvvetlerinin yaptığı operasyonlarda bir süre önce Aziz Kös adındaki bir trafik polisinin öldürülmesi olayının sanıkları olarak yakalanarak gözaltına alınan 6 kişi ilk sorgularından sonra tutuklandılar. Emniyet Amirliği tarafından yapılan açıklamaya göre tutuklananlardan MİSK üyesi Süleyman Gök ile Ramazan İpek'in çeşitli eylemlerden arandıkları ve evlerinde yapılan aramada 7 adet çeşitli çaplarda tabanca üç adet makineli tüfek, 1 adet kaleşinkof marka otomatik tüfek ele geçirildi.

Trafik polisinin öldürülmesi olayının planlayıcılarından oldukları bildirilen MİSK Tarsus Şubesi Başkanı Ahmet Ali Ünlü ile çeşitli eylemlere adı karıştığı belirtilen sendika üyesi faşistlerden Rıza Güllü ve Yasin Karakuş'un da arandıkları açıklandı. Tarsus Adana karayolunda bulunan Paktaş —2 servis otosunu silahla taramak amacıyla yol kenarında bekledikleri sırada trafik polisi Aziz Kös'ün şüphelenerek arama yapmak istemesi üzerine, kendisine ateş açarak ölümüne yol açtıkları bildirilen MİSK üyesi Mehmet Özergil, Kazım Avşar, Yusuf Mülayim, Duran Gökşen, Süleyman Gök ve Ramazan İpek ilk sorgulamalarından sonra tutuklandılar.

● KARS'TA DEMOKRAT BİR BEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ.

● KİLİMLİ'DE FAŞİSTLER HALKA SALDIRDI, BİR DEVRİMCİ GÖZALTINA ALINDI.

● PİYANGOTEPE HALKI 13 YAŞINDAKİ ÇOCUĞU POLİSE TESLİM ETMEDİ.

● ANKARA'DA BİR DEVRİMCİ PUSUYA DÜŞÜRÜLEREKVURULDU.

KARS'TA DEMOKRAT BİR BEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ardahan ilçesinin Samalıbey köyünün bekçisi Selim Yıldız, aynı köyde oturmakta olan ve MHP'li olarak tanınan Cezayir, Kemal, Bayram, Abdullah Avşar tarafından kurşunlanarak öldürüldü. Bekçinin evde bulunduğu bir sırada, dört akrabanın evinin önüne gelerek bekçiyi dışarı çağırdı ve hepsi aynı anda silahlarını ateşleyerek Selim Yıldız'ı öldürüp kaçtılar.

● Çeşitli bankaların Kars'taki şubelerinin kimlikleri saptanamayan gruplar tarafından yakıldığı, en büyük hasarın Türkiye Emlak Kredi Bankasında meydana geldiği bildirildi.

İSTANBUL'DA 8 İŞÇİ GÖZALTINA ALINDI

DİSK'e bağlı Nakliyat—İş üyesi 8 işçi, DİSK'in Spor ve Sergi Sarayındaki toplantısından çıktıkları sırada güvenlik görevlileri tarafından üzerlerinde DİSK'in dergileri bulunduğu gerekçesiyle gözaltına alındılar. Nakliyat—İş Sendikası yetkilileri, gazetemize yaptıkları açıklamada, gözaltına alınanlar arasında Genel Yönetim Kurulu üyesi Fikret Tükenmez'in de bulunduğunu, diğer işçilerin ise işyeri temsilcileri olduklarını belirttiler. Sendika yetkilileri, "Bu DİSK'e yapılan bir baskıdır. Gözaltına alınan arkadaşlarımıza Taksim Karakolunda görevli polisler, üzerlerindeki dergilerin suç unsuru olmadığını bildirmişlerdir. Ancak hâlâ serbest bırakılmadılar ve sorguları sürüyor" şeklinde konuştular.

● Kadıköy Yeldeğirmeni'nde bulunan Uygun halı mobilya mağazası bir grup tarafından kurşunlandı. Kurşunlanan mağazanın önüne "Halka kalkan faşist eller kırılır" yazılı bir döviz bırakıldı.

● Çağlayan'da güvenlik kuvvetlerinin pankart astıkları öne sürülen bir gruba müdahale etmeleri üzerine çıkan çatışmada Sabahattin Titiz yaralandı. Mehmet Sarıca ve Fevzi Şahin gözaltına alındı. Emniyet yetkilileri grubun Kurtuluş yanlısı olduğunu ve "Tekel direnişimiz bin yaşasın" yazılı bir pankartı asmak istediklerini öne sürdüler.

● İstanbul Sıkıyönetim mahkemesi bir süre önce gözaltına alınan ve Emniyet yetkililerince 35 kişinin öldürülmesi ve çeşitli gasp, yaralama ve patlayıcı madde atma eylemlerinin sanıkları oldukları öne sürülen sol görüşlü 56 kişiden 32 sini serbest bıraktı. Mahkeme sanıklardan 26 sının tutuklanmasına karar verdi.

● Gıda—İş Cevizli Şube Başkanı Mustafa Şahin'in üç gündür gözaltında bulunduğu ancak kendisinden hiç bir haber alınamadığı bildirildi.

● Necatibey'de bir lokantada yemek yediği sırada silahlı bir kişinin açtığı ateş sonucunda Türkiye Elektrik Kurumunda işçi olarak çalışan Cengiz Mısır vurularak öldü. Yetkililer soruşturmanın sürdürüldüğünü açıkladılar.

● Piyangotepe'de polisin 13 yaşındaki bir çocuğu gözaltına almak istemesi üzerine direnişe geçen halk, 5 saat süreyle jandarma ve polise karşı direndi. Olay üzerine çok sayıda polis ve jandarma Piyangotepe'ye geldi, halk yollara barikatlar kurdu. Polisin önce havaya sonra hedef gözeterek ateş ettiği öne sürüldü. Bunun üzerine mahalle halkının barikatların arkasına birikerek sloganlar söyledikleri ve direnişe geçtikleri, beş saatlik direnişten sonra güvenlik kuvvetlerinin mahalleden çekildikleri bildirildi.

● Aydınlıkevler semtinde faşistlerle devrimciler arasında çıkan çatışma nedeniyle 6 kişinin gözaltına alındığı bildirildi. Çatışmadan sonra olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri, yere atılan bir adet 9 mm çapında tabanca bularak, olayla ilgili oldukları öne sürülen 6 kişiyi gözaltına aldılar.

● AP Yenimahalle İlçe binasına atılan patlayıcı madde, bir kişinin yaralanmasına, binanın hasar görmesine neden oldu. Yetkililer, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

● Aralarında Dev—Gör Genel Sekreteri Mustafa Kargı ve Yönetim Kurulu üyesi Ayhan Ak'ın da bulunduğu 24 kişinin 10 gün önce gözaltına alındıkları, ancak o günden bu yana kendilerinden hiçbir haber alınamadığı bildirildi. Dev—Gör Yönetim Kurulu tarafından yapılan açıklamada, "Arkadaşlarımızın hayatlarından endişeliyiz" denildi.

FAŞİSTLERİN ZONGULDAK KİLİMLİ'DE HALKA SALDIRMASINDAN SONRA BİR DEVRİMCİ GÖZALTINA ALINDI

Kilimli'de bir grup faşist halka saldırdı ancak halkın bu saldırıya karşılık vermesi üzerine saldargınlar kaçtılar. Olaydan sonra Kilimli'de aramalar yapan güvenlik kuvvetleri bir devrimciyi gözaltına aldılar. Kilimli halkı olaydan sonra yaptıkları açıklamada saldırıları kınayarak, zamların hayat pahalılığının ve saldırıların artık dayanılmaz hale geldiğini ancak bu saldırılar karşısında kendilerini koruyacaklarını ifade ettiler. Güvenlik kuvvetleri aramalar sırasında kahvelerdeki Yılmaz Güney'in resimlerini indirtti.

ESKİŞEHİR'DE 8 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

1. Şube ekiplerinin yaptıkları bir arama sırasında evlerinde silah bulunduğu ve Devrimci Sol yanlısı oldukları iddia edilen 8 kişinin gözaltına alındıkları bildirildi.

ANKARA BALGAT'TA BİR DEVRİMCİ PUSUYA DÜŞÜRÜLEREK VURULDU

Balgat'ta Raşit Parlak adındaki devrimci faşistler tarafından pusuya düşürülerek vuruldu. Parlak faşistlerin açtıkları ateş sonunda yaralandıktan sonra Hacettepe Hastanesine kaldırıldı.

ADANA'DA İKİ İŞÇİ SİLAHLA YARALANDI

Marsa Fabrikasında çalışan Ergun Kafalı ile Hayri Aksalan adındaki işçiler, kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu ağır yaralandılar. Yetkililer, olayın siyasi yönünün olup olmadığının araştırıldığını açıkladılar.

ORDU'DA FAŞİSTLER BİR KİŞİYİ DEMİR ÇUBUKLARLA AĞIR YARALADILAR

Korgan ilçesinde ikisi öğretmen biri öğrenci üç faşistin saldırısına uğrayan sol görüşlü Ali Yıldırım ağır şekilde yaralandı. Saldırgan faşistlerden ilkokul öğretmenleri Cevat Acar ve Celal Acar ve kardeşleri Eğitim Enstitüsü öğrencisi Hasbi Acar, Ali Yıldırım'ı demir çubuklarla ağır yaraladıktan sonra yakalanarak gözaltına alındılar. Saldırganların ilk sorgularından sonra tutuklandıkları bildirildi.

BURSA VE İNEGÖL'DE 7 AİLE GECE YARISI EVLERİNDEN ALINARAK EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNE GÖTÜRÜLDÜ

Bursa ve ilçesi İnegöl'de güvenlik kuvvetleri tarafından yapılan operasyonlarda 10 kişi gözaltına alındı. Bursa'da yedi aile, gece geç saatlerde evlerinden alınarak Emniyet Müdürlüğüne götürüldüler. Emniyet Müdürlüğüne götürülen ailelerin evlerinde yapılan aramalarda hiçbir suç unsuruna rastlanmadığı öğrenildi. Gözaltına alınanların arasında çocukların, yaşlıların ve kadınların da bulunduğu bildirildi.

Lanetlediğimiz meslek: Dilencilik

Hiçbir güvencesi olmayan adam dileniyorsa bunun suçlusu acaba kim?

● DİLENCİ ZENGİNLİĞİ ÜZERİNE BİRÇOK SÖZ EDİLİR "DİLENEN ŞU ADAM VAR YA, 8 KATLI BİR APARTMAN SAHİBİDİR" CİNSİNDEN. OYSA: NE GİBİ KOŞULLAR O ADAMI DİLENMEYE İTMİŞTİR? DÜŞÜNMEYİZ BİLE BUNU...

NEYYİRE ÖZKAN

Yarınların güvence altına alınmadığı, akşama ekmek parasını nasıl bulacağım diyen binlerce insanın kaygulandığı, işsizliğin, açlığın zulmün, baskının kol gezdiği toplumların ürettiği bir meslek var. Yapanları değil, yaptıranları kınadığımız, onları bu onur kırıcı işi yapmak zorunda bırakan düzeni lanetlediğimiz bir meslek. Adı yapılan işe tam da uygun. Dilencilik!

Özellikle büyük kentlerde sistemleşmiş bir yapıya sahip dilencilik. Kentin en kalabalık en işlek yerlerine kıvrılan, milyonlarca insanın ayakları altında sürünerek, "Allah rızası için" "Sevdiğinin başı için" diye geveleyen nice dilenciler. Çoğu kez de kızarız "ne diye dileniyorsun, elin ayağın sağlam git bir iş bul", ya da "Dilenmek kolayınıza geliyor. Çalışmaksa zor değil mi?" diyerek.

Ve ağızdan ağıza "dilenci zenginliği", üzerine sözler yayılır. Falan caddenin başında dilenen o adam var ya şu bizim alt sokakta 8 katlı bir apartmanı var" cinsinden.

ACI GERÇEKLER...

Oysa gerçek öyle mi? Bu insanlar bütün gün sokaklarda el avuç açmaktan memnun mudurlar? Yoksa bir zorunluluk mu onları el avuç açıp üç beş kuruş dilenmeye iten. Her birinin yaşam sürecine gözatsak acaba ne zorlamalar, ne zorunluluklar getirmiştir onu, o köşe başına.

1916 yılındaki kıtlıktan bir yıl önce doğduğunu söyleyen Ahmet Küçük de bu düzenin dilenci yaptığı sakalları bembeyaz olmuş sağ tarafı felçli, ışıl ışıl mavi gözleri olan tatlı bir ihtiyar. 9 yıldır Kumkapı'dan Sultanahmet'e çıkan dar bir yol üzerindeki küçük bir kavukta dilenerek yaşam mücadelesini veriyor. Sabah namazında geldiği "kovuğunda" öğlene dek bir iki lira biriktirerek ekmek parasını çıkarmaya çalışıyor. Yalnızca kendinin mi?

NE SİGORTA NE DE BAŞKA BİR GÜVENCE

"Bir günde kazandığım 35-40 lira. Ne alınır ki bu paraya. Aç kalmamak için ekmek. Evde belden aşagısı tutmayan yaşlı bir karım var. 27 yaşında da bir kızım. O bakar ona. Ev kirası vermeyiz. Akbıyık'ta karımın olan 40 metrekarelik bir barakada otururuz. Tavanı bu yıl çöktü. Ama ben yapamam ki."

Dokuz yıl önce dilenmeye başlamadan ne yapardı bu ak sakallı "dilenci?" Hep böyle dilenmedi ya hayatı boyunca. Uzun uzun anlatıyor bunları sorunca:

"Eskiden ustaydım. İnşaat ustası. Ankara'da kalfaydım. İstanbul'da usta oldum. Karaköy yolcu salonunun tabanlarını yaptım. Dolmabahçe Stadyumunu yaptım. Çalıştım ben de."

Konuştukça açılıyor açıldıkça da daha fazla anlatıyor. Görüyoruz ki yaşamında karşılaştığı güçlükler son 9 yılın sınırlı değil. "1. Harb-i umumide" diye sürdürüyor konuşmasını, "Babam Çanakkale'ye savaşa gidince anam da beni Tonga köyü muhtarına verdi. Harp dönüşü tam üç yıl sonra, geri almak istedi. Mahkeme mahkeme gezdik. Olmadı. Ben 18 yaşındayken o evden kaçıp, yalın ayak Ankara yollarına düştüm"

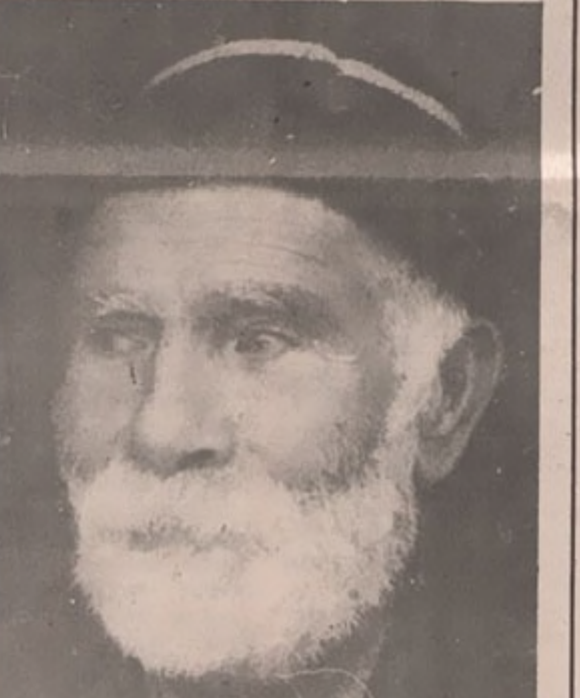
Ya nasıl evlendin? diye soruyoruz.

"Onu hiç ama hiç sorma. Ne olduysa o yüzden oldu." diye acı acı söyleniyor ve dayanamayıp devam ediyor:

"Bilir misin Tünel var ya o tünel de rastladım bizimkine. Üstüne kırmızı bir elbise giymişti. Sokaktan aldım onu. Anasız babasızdı. Ama hiç adam olmadı.

Karısı da kendisi gibi düzenin sillesini yemişlerdendi anladığımız kadarıyla. Ve Ahmet dede bu kötü yaşamın nedenini o zavallı da somutlamaya çalışıyordu. Kimbilir belki karısı da kendi zor yaşantısının sebebi olarak onu görüyordu.

İşte, para istediklerinde kızdığımız, bizden bin kat daha zengin dediğimiz bir dilencinin yaşamının kısa özeti. Gerçekler bize anlatıldı gibi mi?

Sigortasız, sendikasız yıllarca çalışmanın sonunda hiçbirşey elde edemeyen 65 yaşındaki ihtiyar için yapacak tek iş kalmış, o da dilencilik.

Yaşamını ondan bundan dilenerek aldığı üç beş kuruşla sürdurmeye çalışan dilencilerden biri de 9 yıldır bu kovukta dilenen Ahmet Küçük

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Kahraman katır

Adamın birinin yolu Anadolu kasabalarından birine düşmüş, dolaşırken bakmış ki bir katır, göğsünde madalyalar zincirler kurumlu kurumlu dolaşıyor. Kasabalının birini yakalayıp, katırın niye bu halde dolaştığını sormuş.

—Efendim bu katır, kahraman katırdır, demiş kasabalı.

—Peki kahramanlığı nereden geliyor?

—Bu katır Kurtuluş Savaşı yıllarında orduya silah ve cephane taşıyordu. Sonra birgün sırtında eski bir makineli tüfek varken düşman saflarına kaçtı. Biz de arkasından "hain" diye sövdük.

—Eeeee... Neresi kahraman bu katırın?

—Anlatayım efendim. Kaçışından dört beş ay sonra bir de baktık ki sırtında yepyeni iki makineli tüfek bu kere de düşman saflarından kaçmış bize geliyor. Düşman saflarına kaçışı hemen unutuldu tabii. Bizim kasabalılar da katırı "Kahraman" ilan ettiler. O gün bu gündür, böyle madalyalı, zincirli ve kurumlu dolaşır.

Not: Öykünün ima, cinas ve mecazla alâkası yoktur

KEPENK KAPAMA

NASIL

Bir gazete:

"Yediğinizi, içtiğinizi ve giydiğinizi üçte bire indirin" diyor.

Herhalde bu söz, dar ve sabit gelirlilere değil.

Nasıl indirim yapacaklar?

Yıllar var ki, ne yedikleri, ne içtikleri belli. Ve ne de giydikleri? ...

İzzet YILDIZ

BURASI ANKARA

Anaları bile kamplara bölmek istiyorlar

Analardan rahatsız olanlar...

Anlaşılan zülüfli Oyanım (!) bizi rahat bırakmayacak.

Şimdi de tutturmuş "Anaları bile kamplara bölmek istiyorlar" diyor.

Evet gerçekten analarla uğraşanlar var ülkemizde. Gencecik insanları katledip anaların gözünü yaşlı kılanlar var. O yetmezmiş gibi, şimdi anaları da katlediyorlar. Ankara Kurudere'de katledilen Zilfi anayı hiç tanımaz herhalde bay(an) zülüfli. Biliriz fildişi kulelerden dışarısı pek iyi gözükmez. Ayrıca katledilen devrimcilerin ölüm ilânlarına saatlerce bakıp da "bölücülük yapılıyor" diye havalara sıçramak sizler için yadırganacak bir durum değildir.

Ölülerle uğraşmak kolaydır. Yattıkları yerden kalkıp kendilerini savunacak değillerdir.

Ama analar.... Onları gerçekten unutmamak gerekir.

Çünkü onlar unutmazlar..

Yürekleri yanar... Hele yavrularının ölüleriyle uğraşanları asla unutmazlar..

Çivileme

Büyük değerler göçüne son

Demirel hükümetinin aldığı son ekonomik önlemlerle ihracatçıların servetlerinin yurt dışına kaçırılması kolaylaştırılmış.

Bu habere çok sevindik doğrusu!.. İş adamlarımızın yurt dışına servetlerini kaçırmalarını, kendilerinin ülke dışına kaçmalarına karşı daha çok yeğleriz.

Bu kolaylık sağlanmasaydı, yeğenlerle yiyenler gibi vatan evladlarımızın el ülkelerinde yurt hasreti içinde yanıp tutuşmalarına nasıl gönlümüz razı olabilecekti.

Vural AHI

ÇÖZÜM

"Devlet Tiyatrolarında baskılar, oyun yasaklamalar..."

Meğer bu tür şikâyetler hep yalan, yanlış ve kasıtlıymış.

Yetkililer bir açıklama gönderdi, yokmuş öyle bir şey, yalnızca "oyuncuların başka oyunlarda başka roller" verilesiymiş...

İşte bulduk Türkiye'yi kurtaracak yolu.

Şu siyaset sahnesinde, "Devlet adamı" rolüne çıkanlara ve Devlet Tiyatrosu'nda "yönetici" rolüne çıkanlara başka oyunlarda başka roller versek ya!

TÜRK'çesi

Demekki neymiş?

Son ekonomik tedbirler paketi üstünde yorumlar vatanı kurtarmaktan, paçayı kurtarmağa dek değişiyor. Hükümetin paketini savunanlar ile halkın paketini düşünenler değişik görüşte. Ama bir konuda hepsi birleşiyor: Önlemlerin amacı tüketimi önlemek (Anlaşmazlık, kimin kemeri ya da ümüğü sıkılacağı konusunda).

Peki ne kadar kısılacakmış bu tüketim? Ekonomistler diyor ki, "Bu tedbirlerle hükümet halka yediğini, içtiğini, giydiğini, aldığını üçte bire düşür, eskiden üç alıyorsan bir al, üç yiyorsan bir ye demek istiyor".

Bunu biraz açalım: Üç ekmekten birini alacaksınız, üç şişe sütten birini, üç elmadan birini, üç gömlekten birini, üç pantolondan birini.....

Anlaşıldı mı?

Şavku G. TÜRK

TARİH VE SANAT

Cengiz GÜNDOĞAN

Tarih boş bir alan değil, boşverilecek alan hiç değil. Özellikle çalkantılı dönemlerde. Çalkantılı dönemlerin özel bir önemi var. Dipten gelen dalgalarla düzen sarsılırken, düzenin koruyucuları çıkar ortaya. Tarih, birdenbire korkunç önemli olur. Çünkü toplumlar, tarihiyle yürür geleceğe. Kitleler, hareketlerine, kendi tarihlerinde dayanak noktaları arar. O noktalar, kitlelere güç verir. Güven verir. Düzen koruyucu bunu bilir. Bildiği için bir başka tarihle çıkar kitlenin karşısına. Padişahıyla, hakanıyla, steplerde at koşturan ordularıyla tatlı bir tarihtir o. Masal gibi. O tarihte, kitleden kesinlikle söz edilmez. Kitle, olağanüstü küçültülür. Kitle hareketine baldırıçıplaklar denir. Sapıklık denir. Çağdaş kitlenin tarihle bağı kesilir. Düzen koruyucu burda tarihle oynar. Bilerek. İki amaçla yapar bunu. Birincisi Kitlenin, tarihte hiç bir işlevi olmadığını gösterir. Böylece çağdaş kitleyi sıfıra indirger. İkincisi, Düzeni kurtarmak için, çağdaş görünümlü kancalarla tarihte tutanak arar. Kendi yarattığı, o masal gibi tarihte.

İlk kanca, milliyetçilik. Düzen sarsılırken tarih şöyle bir tarandı milliyetçilikle.. Tutamak noktaları bulmak için. Halk yüz vermedi milliyetçilere. Vermez de. Yunus Emre'yi, Hacı Bektaş'ı, inadına unutmayan bu halk, "milliyetçi" olmaz. Düzen, milliyetçilikle korunmaz Türkiye'de.

Koruyucu anladı bunu. Şimdi yeni bir bileşimle kitlenin karşısında, "Anadolu-İslam" kültürü. Bu bileşimde ilginç olan şu. Tarihten kopulmaz. Tarihimizi bilmeliyiz. Değerlerimizi öğrenmeliyiz. Söylenen bu. Yapılan bu değil. Kitlenin önüne çıkarılan bu kültür, silintilerle, kazıntılarla dolu. Silemezse, kazıyamazsa, suçlamış. Kitlenin kendi tarihiyle bağı kesinlikle silinmiş. Kitleye söylenen şu:Derin bir sessizlikten geliyorsun. Hiç bir işlevin yok senin. Tarihte yoktu. Şimdi de yok. Sessizlik içinde yaşa.

Gerçek bu mu? Değil. Kesinlikle değil. Kitlenin ateş gibi hareketleri var. Anadolu –İslam kültürüyle tarihe kanca atmak isteyen elini süremez o ateşe. Bakamaz bile. Kör olur.

Bir örnek. "... Bunlar kendilerine zenci adını veriyorlardı, bugün komünist dediğimiz kimselerin fikirlerini taşıyorlardı. Tam olarak eşitliğe inanıyor ve öyle hareket ediyorlardı, mülkiyet ortaklaşa idi, din konusunda da çok sert düşünceleri vardı" (1) Bir başka kitap, çağdaş komünistler gibi düşünen bu insanlar için şöyle diyor. "Basra civarında Ali ve Fatıma soyundan geldiğini iddia eden ve aslen İranlı olan Ali b. Muhammed adındaki bir şahıs ortaya çıkarak bu bölgede tarlalarda ve tuzlalarda kötü şartlarda yaşayan köleleri onlarazenginlik vaderek etrafında toplamağa muvaffak oldu. Ali, köleleri kışkırtarak onlara zenginlik vaderek etrafında toplamağa muvaffak oldu. Ali, köleleri kışkırtarak onlara efendilerinin haps ve mallarını yağmalatmak suretiyle duruma hakim oldu." (2)

Burda ilginç nokta şu. Yıl 870. Komünizm yok. Marksizm yok. Kökü dışarda düşünce yok. Hiç biri yok. Olmasın. Önemli değil. Ama o, eşitlikçi düşünce için başkaldıranlara "bugün komünist dediğimiz kimselerin fikirlerini taşıyorlardı" der.

Köle, tuz ocaklarında 16 saat çalışacak. Efendi, kölenin emeğine el koyacak. Saraylarda binbir gece masallarına konu olacak, köle, emeğiyle eşitlikçi bir dünya için başkaldırınca, yağmacı olacak.

Gerçekte hareket, Spartacus'tan büyük. Daha tutarlı. Ama elden geldiğince kısaltılmış.Hareketin toplumsal nedenlerine inen bir inceleme yok. Biri, 870'de olup bitenleri komünist diye suçluyor. Öteki yağmacı diyor. Amaç hareketi gözden düşürmek. Çağdaş kitleye örnek olmasını önlemek. İslâm kültüründe hızla geçiştirilen bir başka örnek, İbni Rüşd. Kim bu İbni Rüşd? Ortaçağda bütün zorbalara korku salan bir düşünür. Sürgüne gönderildi. Kitapları yakıldı. Paris parlamentosu, 1210'da İbni Rüşd felsefesini yasakladı. Hollandalı rahip Riswik, İbni Rüşd'ün düşüncelerini yaydığı için 1512 de yakılarak öldürüldü. Fatih Sultan Mehmet, İbni Rüşd'ün düşüncelerini çürütmek için kitaplar yazdırttı.

Ölümünden yüzyıllar sonra bile zorbalara korku salan bu düşünür neyi savundu? Cumhuriyeti. Kadın erkek eşitliğini. En önemlisi, evren yaratılmadı, madde yokolmaz, dedi.

Bu örnekler neyi gösteriyor? Şunu. Anadolu–İslâm, kültüründe, sömürücülere karşı dalga dalga gelen bir eşitlikçi kültür var. Zorbalığa karşı, demokratik, aydınlık bir kültür var.

Çok önemli. Bu halkın, çağına göre devrimci bir kültürü var. Düzen koruyucu, bu kültüre elini süremez. Düzen koruyucur n ödü kopar bu k ıtürden. Bunun için, geçmişi, derin bir sessizlik içinde gösterir.

Şimdi burda sanatçının büyük bir görevi var. Elbette faşizme karşı olan sanatçının. Görev ne? Faşizme, sömürüye karşı kitleyi tarihiyle birlikte çıkarmak. Eşitlikçi dünya yaratmakla görevli toplumsal güç, kendi tarihinde böyle hareketlerin olduğunu bilmelidir.

Anadolu – İslam kültüründe, kitleden gizlenen ateşler, sanatçı bekliyor. Resim, oyun, şiir, öykü, roman, heykel olmak için.

Kitleye tarihte yalnız olmadığını göstermeliyiz. Göstermek zorundayız. Kitleye güven, kitleye güç vermek için.

(1) İslâm Tarihi, S.F. Mahmud, Çev: A. Kevenoğlu A. Sümer, Varlık Yayınlar.
(2) İslâmiyet ve Türkler, Hakkı Dursun Yıldız, İst. Ünv. Ed. Fak.

Mimarlık ve Tarih

Korhan GÜMÜŞ

İstanbul'un eski, dar sokaklarını düşünüyorum da, bir zamanlar yokolmalarına kimselerin aldırış etmediği, hatta otomobil ile ulaşıma göre "dar" ve "sıkıcı"olmaları nedeniyle yerlerini "ferah" "havadar" caddelere bırakmaları için özel bir gayret sarfedildiği oldu. Kimselerin aldırış etmediği bu halk mimarisi örnekleri mimaride "modern" anlayışın ulaştığı en çelişkili aşamada birdenbire önem kazandılar. Bu değer kazanış elbette kendi kendine olmadı. İlerleme, teknoloji miti yerine gelenekselden yararlanma, tarihi süreklilik mitlerinin koyulduğu, üretim tarzını hedef almayan ancak çelişkilerin bu düzeye ulaşamadığı bir geçmişi çağıran bir sözde-eleştiri ile felsefi boyut kazandı.(E.Belibar)

Gerçekte bu değerlendirme, bu eski biçimlerin kendilerinde mevcut bazı özelliklerin keşfedilmesi ile değil, "yeni"-den hareketle kazandıkları yeni işleve ve anlama göredir. Bu gözlem, şu çok önemli, ama ideolojilerin içinden görülemeyen gerçeği açıklamaktadır. (çünkü ideoloji tanımı gereği kendisinin tarihi olduğunu hiç bir zaman göremez) üretim özellikleri tarihi (ve sınıfsal) olduğu gibi, toplumların algılama özellikleri de tarihi ve sınıfsaldır. Bu nedenle bir zaman kesitinde sınıfsal olarak farklı algılandıkları gibi biçimlerin yapısı tarihin onu değerlendirişinde hiç bir zaman aynı kalmaz, her gün yeniden "keşfedilir."

Konut tipleri Tarih boyunca değişmiştir. Yukarıda aynı sokağın günümüzde ve daha eski iki fotoğrafı görülüyor...

Konut tiplerini tarihler boyunca betimleyen mimarlık tarihi kitapları vardır. Bu kitaplar bütün mimari nesneleri olduğu gibi, bunları özelliklerine, biçimlerine göre yapıldıkları tarihi temel alarak sınıflandırırlar. Adeta bu nesnelerin toplumsal üretimden bağımsız biçimsel bir tarihleri vardır. Tarih deyince bu kitaplar,liselerde hangi savaşın hangi savaştan sonra geldiğini anlatan tarih kitapları gibi biçimlerin tarihi sıralanışını verirler.

Gerçekte biçimlerin kendi başlarına tarihleri yoktur. Bunun gibi mimarların masa başında yaptıkları biçim araştırmaları da spekülatif kalmaya mahkumdur.

Bu yaklaşıma karşı konut tiplerini ekonomik, teknolojik,kültürel (totoloji oluyor) vb. etmenlerle "açıklayan". "gerçekçi" tarih kitapları da vardır, Herhangi bi konut tipini ele aldığımızda onun biçimini oluşturan etmenleri bir bir sayıp dökerler, eğer şöyleyse, iklim, kültür, ekonomik veriler şöyleydi v.b.

Oysa mimarı yalnızca bir "dış" toplumsal gerçekliği "yansıtmaz", özel üretim faaliyetinin getirdiği bir "iç" gerçekliği de vardır. Her iki yaklaşım da, benzer şekilde, biçimi yaratan emeği göz önüne almazlar. Ya biçim kendi içinde kapalı bir sisteme ya da kendi dışında bir tarihe havale edilir. Bu da kafa/kol emeği ayrımına uygun düşen "tarihi" bir tarih anlayışıdır. Gerçekte biçimlerin ne pratikten bağımsız tarihleri ne de ekonomik tarihle açıklanabilecek tarihleri vardır. Bu nedenle mimarlığı salt üstyapısal bir olgu larak gören tarihi anlayışın yerine kendi "görece Özerk" üretim alanını gözardı etmeyen anlayışı koymalıyız. Kafa/kol emeği ayrımına uygun düşen pozitivist-historisist anlayışın aşılması mimarlığın bilim-öncesinin de aşılması demektir. Bu görece özerk maddi üretim alanı ile mimarlığın görece özerk üretilmiş (biçimsel) bir bilgi alanı vardır.(örneğin, "sofalı ev tipi" gibi....) Ve diyebiliriz ki bu görece özerk üretim alanı ile mimarlığınve hatta bir mimari ögenin görece özerk bilgi alanının görece özerk bir tarihi vardır (Örneğin "cumba"nın gelişimi gibi...) Ve ancak bunlar gözardı edilmediği ölçüde mimarlığın alanını emeğin kapitalist örgütlenişini" sorguya" çekebilecek bir incelemeye tabi tutabiliriz. Çünkü mimarlığı bir çizim faaliyeti olarak alan ve toplumsal pratikten bağımsız bir biçim "yaratma"anlayışı ("biçimcilik") ile belli bir toplumsal kesitteki "ortak özü" "yansıtma" anlayışı ("işlevselcilik") mimarlıkta olduğu gibi, bütün insanı faaliyetlerde sefaletin yaşandığı üretimin belli bir örgütlenişine aittir.

SANAT-KİTLE KAVGASINDA

S.Günay AKARSU

Sanat alanında eleştiriye katlanmak, giderek eleştiriler! dikkate alıp değerlendirmek ve sonra da gerekiyorsa özeleştiri yapmak neden böyle güç, böyle olanaksız acaba? Bunca yıl sürdürdüğüm eleştirmenliğim boyunca bırakın eleştiriden özeleştiriye uzanabilen tiyatrocuyu eleştiriyi kızmadan,öfkelenmeden okuyup dinleyenine bile rastlamadım desem yeridir. Bir eleştirmen yazısında ya da konuşmasında ele aldığı yapıt üzerine çeşitli görüşler ileri sürer. Yapıtı üretenin bütün yargılarına katılmasını da beklemez. Ne var ki sanat yapıtıyla kamuoyu önüne çıkan her sanatçı, kuramsal olarak eleştiriye açılmıştır. Bunu bilir, bildiğini söyler, gene de eleştiri olumsuzsa, eğer mutlaka bir kulp takma çabasına girişir çoğu zaman. Eleştirinin olumsuzluğunu, dahası kendi için övgüler sıralamamış olmasını kişisel nedenlere bağlamaya çalışır. Bu kişisellikten, doyurulmamış beğenilme hırsından kalkıp ulaşabileceği çirkinlikleri düşlemek bile olanaksızdır.

Neden böyledir bizde sanat ortamı diye uzun boylu düşünmeye gerek yok. Bu tutumu açıklamak için gene bilimsel çözümlemelere başvurmak yeterli olacaktır. Her türlü yanlışlığın ,başarısızlığın nedeni gibi eleştiri adına övgüler beklemenin nedeni de sınıfsal çarpıklıklarda yatar. Sanatçılarımız genellikle küçük burjuva kökenlidir. Bu kökenden olmayanlar da küçük burjuva burjuva sanat alanı sınırlarından içeri girmelerini sağlayacak pasaportu edinirler ne yapıp edip. Sanat çevresinin bu genel yapısı artık bütün kokuşmuşluğu ve yozluğu ile onları kendine uydurur. Varolan bütün hastalıkları kaparlar birer birer. Bundan sonra kökeni, dünya görüşü ne olursa olsun burjuva sanat dünyasının hastalıklarını taşıyan sanatçılarla sarılıveririz. Freud'dan da söz ederek ya da etmeden bilinçaltı dünyasında egolarını doyurma yollarını ararlar durmaksızın. Bilimsel dünya görüşünü savunanları savunur görünenleri bile aynı çıkmaz içinde bocalar bu yapıda. Ürettikleriyle halktan uzaklaşırlar günden güne. Halktan uzaklaştıkça çevrenin saygın (!) eleştirmenlerince göklere çıkarılırlar. Ondan sonra biri kalkıp gerçek bir nesnellikle bilimsel verilere dayanarak yapıtlarını eleştiri. Yargılarını bilimsel dünya görüşü ve sanat adına hiç sakınmaksızın sıralarsa dayanamazlar elbet. Eleştirmenden başlayıp eleştirme kurumuna değin uzanan saldırılara girişirler.

Bu yüzden bilimsel doğrular adına, sanatsal verilere dayanarak yapılan eleştirinin sanatçı üzerindeki etkisi azalır. Doğrudan etkilemenin gücünden yoksun kalır. Tanımladığımız türden eleştirmen ancak sanat ürünlerini algılayanlar üzerinde etkin olabilirlerse, o zaman dolaylı yoldan sanatçıya katkıda bulunabilir.

Peki bütün sanatçılar böyle midir? Kitlelerle sağlıklı bir iletişim kurmak çabası içinde, getirilen her öneriyi, yapılan bilimsel eleştiriyi değerlendirenler yok mudur? Olmaz olur mu! Bugüne değin toplumsal mücadele içinde yerini alan, saygınlık kazanan ne kadar sanat yapıtı varsa bu tür bilinçli ve sağduyulu sanatçılar tarafından üretilmiştir. Önemli olan bu tür sanatçıları kitleyle bütünleştirecek örgütlü çaba içinde sanat üreticisiyle, sanat alıcısıyla, eleştirmeniyle elele verip etkinliği artırmaktır. Yoksa doğrular adına ortaya çıkıp, yanlışları savunanlar ya da doğruları kendi kendine fısıldıyanlarla bir yere varamayız.

"TIRPAN" ADLI OYUNUN GÖSTERİLERİ BAŞARI İLE SÜRÜYOR

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın ikinci tür oyunlarından olan, Fakir Baykurt'un ünlü romanından Taner Barlas'ın oyunlaştırıp yönettiği "Tırpan", Fatih Şehir Tiyatrosu'nda başarı ile sürüyor.

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

15 — MEHMET BAYRAK

Fakat kimi ocakların söndürülmesi dışında, Osmanlı bir sonuca ulaşamaz. Geriye halkın yaktığı acı türküler kalır yalnızca:

Ilgıt ılgıt bir yel esdi uğrumdan
Duydum yaman olmuş hali Afşarın
Kesildi kanadı kırıldı kolu
Yaylası kan ile yundu Afşarın

Olay, halk ozanı Kul Mustafa'nın şiirineyse şöyle yansır:

Bizim ilde bir Osmanlı zuhur etti
Sizin ile geçti mi ola ne dersin
Olam olam doldu çekildi göçler
Sizin ile geçti mi ola ne dersin

Kul Mustafa'm der ki müşkül halleri
Seyreyleyin sefil olan kulları
Has bahçeden öte ıssız çölleri
Ol Osmanlı geçti mi ola ne dersin (24)

Bu 'kaç—göç' mücadelesi 19'uncu yüzyıl ortalarına değin sürer.

Dadaloğlu, bu çevrenin adamıdır ve bu olayların içinde yaşamıştır. Doğal olarak dizeleri bu olaylarla örülü olacaktır:

Kalktı göç eyledi Afşar illeri
Ağır ağır giden eller bizimdir
Arab atlar yakın eder ırağı
Yüce dağdan aşan yollar bizimdir

Belimizde kılıcımız Kirmani
Taşı deler mızrağımın temreni
Hakkımızda devlet etmiş fermanı
Ferman padişahın dağlar bizimdir

Dadaloğlu yarın kavga kurulur
Öter tüfek davlumbazlar vurulur
Nice koç yiğitler yere serilir
Ölen ölür kalan sağlar bizimdir

Buraya gelmişken, halk edebiyatı tarihçisi Pertev Naili Boratav'ın, üç lider—ozan'la ilgili değerlendirmesine de yer vermek istiyorum.

Boratav, "Bazı sanatçı çevrelerin halk şiirimizin geçmişteki önemli örnekleri arasında yer alan Pir Sultan Abdal, Dadaloğlu gibi ozanların kiminin İran yanlısı şiirler, kimilerinin de Osmanlı devletine başkaldıran soyguncu ve eşkiyalar olduklarını söylemekteler; ilerici aydınlarımız ise bu ozanlarda ezilen Anadolu halkının yoksulluğa, zulme ve baskılara karşı direnişinin simgesini bulmaktadır. Bu konudaki düşünceniz nedir?" yolundaki bir soruyu yanıtlarken şunları söylüyor:

"Pir Sultan'la Dadaloğlu'nun gerçek yaşamları üzerine çok az şey biliyoruz; çoğu sözlü anlatılanlardan bize kadar ne ulaşabilmişse...

Pir Sultan'ın politik yönü, (Şah, Şah!) diye ünlemelerinden de anladığımıza göre, 16'ncı yüzyıl Kızılbaş Türk halkının Sünni Osmanlı Devletine başkaldırışının sözcülüğüdür. O çağların Kızılbaşları dilinde 'Şah' deyimi, tâ Ali'den başlayarak, Kıyamet gününde yeniden dünyaya gelecek Mehdi'ye kadar, dünyayı haksızlıktan, karanlıktan, zülümden arıtacak kurtarıcıların simgesidir. Onlar, "her çağın bir Mehdisi vardır" derler. Son Osmanlı Padişahına başkaldıran Mustafa Kemal'e "biat" edenler Anadolu Kızılbaşları olmamış mıydı? Onu zamanın Mehdisi saymışlardı.

Dadaloğlu, çok sonra, 19'uncu yüzyılda, bu sefer din ve mezhep nedenleri ile değil de; Osmanlı Devletini ekonomik yaşam şartlarının kaçınılmaz sonuçları ile tedirgin ettikleri için, konar—göçer aşiret düzenlerini yerleşik düzene dönüştürme programına başkaldıran Türkmenlerin direnişlerini dile getiren şairdir. Türkmenlerin direnişi bir bakıma çağ—dışı ama, zora ve kırıma dayanan, perişanlıklara yolaçan bu insanların alın—yazısı, tâ Suriye içlerine Gâvur Dağlarına, Toroslara uzanan uçsuz bucaksız yurtlarında konup göçme olanağından bir anda yoksun bırakılmanın acıları da bir yankı bırakmadan geçip gidemezdi.

Kısacası, Yunus, Pir Sultan, Köroğlu, Karacaoğlan, Dadaloğlu... Bu büyük halk ozanları —daha doğru bir deyimle halkın bu büyük ozanları— yüzyıllar sonra dahi şiirleriyle günümüzde de dirilliklerini yitirmemişlerdir. Bu ölmezliklerinin sırrı, çağlarının olaylarına ve insanlarına ilişkin tanıtları, hiç bir yazılı belgenin saptamayacağı ölçüde, bütün girinti çıkıntılarıyla bize kadar ulaştırmış olmalarında, anlatımlarını, Türkçe sözün büyülü nakışlarıyla dokumakta gösterdikleri ustalıklarındandır."(25)

Yönetim Yanlısı Şairlere Göre Başkaldırılar

Toplumsal olaylar ve bozuk düzene başkaldırılar, halk şiiri biçiminde yazan yönetim yanlısı bazı şairlerce de yansıtılıyor.

Bunlardan, "Üç Eşkiya Türküsü" başlığıyla "Karahaydaroğlu", "Osmanoğlu" ve "Şer Himmet" türkülerini yayımlayan Çağatay Uluçay; bu tür türkülerin halk tarihi açısından önemine değinerek, şunları söylüyor:

"Umumiyetle vak'anüvis tarihleri ve bilhassa arşiv malzemesi, hükümetin görüşünü müdafaa ettiklerinden, ayaklanmalar ve eşkiyalar üzerinde bitaraf değildirler. (...) Bu eksiklikleri tamamlamak, halkın eşkiyalar hakkındaki düşüncelerini anlamak için diğer kaynaklara başvurmak mecburiyeti vardır. (...) Bunun için mevcutsa o yerin sicillerine, yoksa, haklarında yazılan türkü ve destanlara başvurulması lâzımdır. Bu türkülerden mühim bir kısmı sözlü ve besteli olduğundan, ağızlardan kulaklara aktarılarak zamanımıza kadar gelebilmiştir. (26)

24— Ali Rıza Yalgın; HalkBilgisi Haberleri - Sayı:81/1938
25—Pertev Naili Boratav'la konuşma; Cumhuriyet, 29 Ekim 1977
26—M. Çağatay Uluçay: Üç Eşkiya Türküsü; Türkiyat Mecmuası, 13.Cilt. S.85—100

- DEVAMI VAR -

Genel grev İzmir'de başarıyla

(Baştarafı 1. Sayfada)

genel greve 35 binden fazla işçinin katıldığını söylediler.

Çiğli İplik Fabrikası'nın 10 bin dolayında jandarma komandosu ve er tarafından silahlı operasyonla önceki gün boşaltılmasından sonra dün de kentin cesitli yerlerinde güvenlik görevlileri ile halk arasında çatışmalar çıktığı, pankartlar asıldığı bildirildi.

Edinilen bilgilere göre, İzmir'in Çimentepe ve Çiğli kesimlerinde güvenlik görevlileri ile halk arasında yer yer çatışmalar çıktı ve silah sesleri duyuldu.

Gültepe Belediyesi'ne yapılan baskından sonra ilçede havanın gergin olduğu bildirildi. Toros Mahallesi'nde silahlı faşistler Gemal ve Kemal Akçiçek adlı iki devrimcinin evine baskın düzenledi ve ağır şekilde yaraladılar.

Eve düzenlenen baskın sırasında da İskender Gül isimli devrimci bir öğretmenin de öldürüldüğü bildirildi.

SORUŞTURMA SÜRDÜRÜLÜYOR

TARİŞ'in Çiğli İplik Fabrikası'nın boşaltılması sırasında gözaltına alınan 1500 işçi hakkındaki soruşturmanın sürdürüldüğü ve kimlik saptama çalışması yapıldığı bildirildi. Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, soruşturmanın tamamlanmasından sonra gözaltına alınanların "Güvenlik görevlilerine karşı gelme, direnme" suçu işlemeleri nedeniyle mahkemeye sevkedileceklerini söylediler.

DİSK Yürütme Kurulu Üyesi ve Örgütlendirme Dairesi Başkanı Tuncer Kocamanoğlu, işçiler ile askerlerin karşı karşıya getirilmek istendiğini söyledi.

Kocamanoğlu dün yaptığı açıklamada, DİSK üyesi işçilere yönelik saldırıların son günlerde yoğunluk kazandığını belirterek şunları söyledi:

"TARİŞ Çiğli İplik Fabrikası önceki gün askeri birliklerin desteğinde binlerce polis ve jandarma tarafından silah ve zor kullanılarak boşaltılmış ve yüzlerce işçi gözaltına alınmıştır.

Bütün bu olanlar karşısında İzmir Valisi'nden Başbakan'a, TARİŞ Genel Müdürü'nden Ticaret Bakanı'na kadar bütün yetkililer, İzmir'de çalışma ve can güvenliğini yokeden tutum ve davranışlarının ardındaki gerçek nedenleri gizlemek, ölenlerin yaralananların sorumluluğunu üzerinden atmak, işçileri ve sendikaları suçlamak çabasındadırlar. Birbiri ardına yaptıkları açıklamalarda dışardan işyerine sızarak buraları silah deposu haline getiren militanları etkisizleştirmek için fabrikalara girmek zorunda kaldıklarını, olaylara ve çatışmalara bir avuç tahrikçinin işçileri kışkırtmasının ve askerle işçiyi karşı karşıya getirmesinin neden olduğunu söylemektedirler. Oysa 10 gündür süren arama ve baskılar sırasında işyerlerinde çalışma ve yaşama haklarını savunan işçilerden başka kimsenin bulunmadığı görülmüştür. Silah deposu haline geldiği ileri sürülen işyerlerinde de sadece 1 tabanca bulunmuştur. Bunun uyuyakalmış bir kişinin üzerinde bulunduğunun belirtilmesi, bulunan tek tabancanın da bir tertip sonucu ortaya çıkarıldığı kanısını güçlendirmektedir.

Olaylar sırasında askeri birlikler devamlı ileri sürülerek askerler ile işçiler karşı karşıya getirilmek istenmiştir.

Tüm bu yasa dışı uygulamaların nedeni siyasal iktidarın devlet kadrolarına ve TARİŞ'e yandaşlarını ve faşist militanları doldurmak amacıyla çok sayıda işçiyi işten çıkarmak istemesidir. Devletin gücünü kanıtlamanın yolu zor kullanarak işçileri Anayasa ile güvence altına alınmış çalışma ve yaşama özgürlüklerini yok etmek değildir. Devletin gücünü geçerli kılmanın yolu, kişilerin düşünce ve inançlarından ötürü baskı altında tutulmasına izin vermemekten işsizliğe ve açlığa mahkûm edilme girişimlerini önlemekten geçmelidir."

GENEL GREV KARARI SÖKE'DE DE BAŞARIYLA SÜRÜYOR

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın İzmir'de aldığı genel grev kararının Söke'deki pamuk işletme atölyelerinde de eksiksiz sürdürüldüğü bildirildi.

TARİŞ direnişini desteklemek amacıyla ilçede bazı eylemler yapıldı.

Cumhuriyet Mahallesi'ndeki bir inşaatta "TARİŞ işçierini destekliyoruz, Devrimci Yol" imzalı bir pankart asıldığı bildirildi.

TARİŞ DİRENİŞİNİ DESTEKLEYEN ATERMİT İŞÇİLERİ GENEL GREVE KATILDILAR

İzmir'in Kiraz ilçesinde bulunan Atermit işyerinde çalışan 96 işçi direnişe geçti. DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikası'na üye işçiler 14 Şubat'tan itibaren işi bırakarak DİSK'e bağlı sendikaların aldığı genel grev kararına uyduklarını açıkladılar.

İşyerinde kendileriyle görüşen Demokrat muhabirine işçiler "Bir yandan zam, zulüm işkence düzeni işçileri, köylüleri, dar gelirlileri ezerken, bir de son günlerde toptan işten atmalar ve kıyımlar başlatıldı. Son örneği, TARİŞ'te yaşadığımız olaylardır. MC'nin TARİŞ'e faşist militanlarını yerleştirmek için 11 bin işçiyi yerinden etmeye çalışması üzerine, TARİŞ'teki işçi arkadaşlarımızı desteklemek için yapılan genel greve katılıyoruz. Sonuna kadar direneceğiz" dediler.

Öte yandan, Kiraz halkının grevci işçileri ziyaret ederek gıda yardımında bulunduğu saptandı.

4 KİŞİ GÖZALTINDA

DİSK'e bağlı Bank-Sen Sendikası'na üye 4 işyeri temsilcisi "Genel greve ele başılık yaptıkları" gerekçesiyle gözaltına alındı. Kantar Polis Merkezi'ne götürülen Yapı ve Kredi Bankası işyeri temsilcilerinden Kemal Hamzaoğlu, Cengiz Göbekli, Ali Demirhan ve Hüseyin Parmaksız dün mahkemeye tutuklanma istemiyle gönderildi.

Bank-Sen yetkilileri, 4 işyeri temsilcisinin Anadolu Bankası'ndaki arkadaşlarını ziyarete gittikleri sırada polisin baskın yapması üzerine gözaltına alındığını söylediler.

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

(Baştarafı 3. Sayfada)

şimdi iflas etmiş olan Bağdat Paktından yıllar önce çıkmış, sterlin bölgesini terketmiş, Filistinlilerin direnisine arka cıkmış, Asya ve Afrika'daki ulusal kurtuluş akımlarını desteklemiş, içte feodalizme ve gericiliğe cephe atmıştır. Bu tavırların herhangi biri bile, Irak'a karşı belirli çevrelerin bir propaganda barajı açmalarıyla sonuçlanabilirdi. Nitekim, Batı en küçük fırsatları bile kaçırmamış, 1973'de Irak'ta bir tür tahılın yenmesi sonucu 14 kişinin ölümünü, ilk kez, "10.000 kişi" diye vermekten çekinmemişti. Okadar ki, burada ancak küçük bir örneğini verdiğim, böylesine çarpıtmalar, bugün, yeni bir uluslararası haberleşme düzeni gereğini gündeme getiriyor.

Bu durumda, aynı çıkar çevrelerinin çeşitli baskıları ve çarpıtmalarına hedef olan bize ağırbaşlı davranmak ve komşularımızla sağlıklı dostluk yollarını aramak düşer. Bunu isteyenler her iki ülkede de az değildir. Irak'tan bir örnek vereyim: Irak Ticaret Bakan Yardımcısı Mehdi Auda, Bağdat'a gittikçe konuştuğum yüksek rütbeli bir yöneticidir. Bunca işi içinde bana ilk fırsatta randevu verir. Arap sorunlarına ne denli içtenlikle eğildiğimi, hele Filistin konusundaki on-beş yıllık uğraşımı herhalde bilir. Ama her buluşmamızda, iki komşu ülkenin dostluğu ve iyiliğini isteyen iki aydın gibi konuşuruz. Her seferinde, Türkiye üstündeki baskıların hafiflemesi için, bizden satın aldıklarının bir özetini yapar. Türkiye insanının ferahlamasındaki bu katkısından ötürü mutludur. Tüm komşulara böyle gerçek dostlar gerek. Karşılıklı yarar ancak bunlardan gelir, bu tavırlardan doğar.

TÜRK-İŞ niye sessiz ?

(Baştarafı 1. Sayfada)

Orhan Erçelik ve Teksif Genel Başkanı ve Türk-İş Genel Başkan Vekili Şevket Yılmaz olmak üzere birçok Türk-İş yöneticisinin kendi sendikalarındaki durumu sarsılmış, geçmiş genel kurullarda yönetimi kaybetme tehlikesi ile karşı karşıya kalmışlardır.

Zamlara-baskılara ve işten atmalara karşı İzmir, Antalya, Adana ve Türkiye'nin daha birçok yerindeki fabrikalarda yapılan işçi direnişlerini "anarşi" olarak gören ve bu eylemlere katılan Türk-İş'e bağlı sendikaların yöneticileri ve üyeleri hakkında rapor hazırlattıklarını belirten Türk-İş yöneticileri, bir süreden beri İmar İskan Bakanlığı, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı, Gümrük ve Tekel Bakanlığı'na bağlı işyerleri ile diğer kamu iktisadi kuruluşlarında devam eden toplu işçi kıyımlarına karşı sessiz kaldılar. Sözkonusu işyerlerine yeni atanan MHP eğilimli bürokrat yöneticilerinin keyfi uygulamalarına ve faşist eğilimli sendikaları işyerlerinde yetkili kılma uğraşlarına karşı hükümeti uyarmadılar. Gerekli ve yeterli bir girişimde bulunmadılar.

Örgütlü oldukları kamu işyerlerinde üyeleri kıyıma uğrayan sosyal demokrat sendikaların Türk-İş yöneticilerini uyarmaları ve bu konuda hükümetle görüşme yapılmasını istemelerine rağmen hiç bir girişimde bulunulmamasının yanısıra, aynı zamanda Tek Gıda-İş Genel Başkanı olan Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier'in de geleceğini düşünerek, sendikasına üye ilerici işçilerin işten atılmasına karşı sessiz kaldığı ve Türk-İş Genel Başkanı olarak herhangi bir girişimde bulunmadığı gözleniyor.

Öte yandan, kamu işyerlerindeki toplu işten atmalara karşı Türk-İş yöneticilerinin sessizliğini protesto eden işçi gruplarının zaman zaman Türk-İş binasını işgal ettikleri görülüyor.

Öte yandan Türk-İş'e bağlı sosyal demokrat sendikaların önümüzdeki günlerde konfederasyon yöneticilerinin bu sessizliğine karşı toplu bir çıkışta bulunmaları bekleniyor.

Tunceli'de halka ateş açıldı 1 ölü 3 yaralı var

TUNCELİ (DEMOKRAT)

Tunceli'de önceki gün TARİŞ direnişini desteklemek, zamları ve işkenceleri protesto gösterilerinin dün de devam ettiği, güvenlik kuvvetlerinin silah kullandığı çatışmalarda 1 kişinin öldüğü ve üç kişinin de yaralandığı bildirildi.

Tunceli'de son zamları ve işkenceleri protesto etmek ve TARİŞ direnişini desteklemek için dün yapılan gösteriler sırasında askeri birlikler gösterilere müdahale ettiler. Alibaba, Esentepe, Yenimahalle ve Alpdoğan'da meydana gelen bu olaylarda göğsünden yaralanan 20 yaşlarındaki Hüseyin Demir isimli bir genç öldü. Vahit Şen Söylemez, Ali Türkmen ve Mevlut Türkel isimli şahıslar da çeşitli yerlerinden vurularak yaralandılar.

Hastaneye kaldırılan yaralılardan doksan yaşındaki Mevlut Türkel, olaylarla ilgili olarak şunları söyledi: "Oğlum Almanya'da işçi olarak çalışıyor. Ben de torunlarımın yanında kalıyorum. Saat 12'de torunlarıma ekmek almak için çarşıya çıktım. Güvenlik kuvvetleri sokaklarda kimse olmamasına rağmen her tarafa ateş ediyordu. Bu sırada bir kurşun isabet etti bana yere yıkıldım. Ben yerde acı ile kıvranırken güvenlik kuvvetleri benim durumumla ilgilenmediler. Beni hastaneye ölümü göze alan mahalleli kaldırdı. Bu ne biçim iş, hükümet zam, güvenlik kuvvetleri ise mermi gönderiyor" dedi.

Tunceli CHP Milletvekili Hüseyin Erkanlı Tunceli'de güvenlik kuvvetlerinin halkın üzerine ateş açmasını şiddetle kınayarak baskı ve zulümlerin çekilmez hale geldiğini söyledi ve "Türkiye'yi kan gölüne çeviren bu yönetim şekline son vermenin zamanı çoktan geçmiştir" dedi.

Erkanlı dün yaptığı yazılı açıklamada, hükümetin halkın can ve mal güvenliğini sağlamada görevini bir yana bırakarak kıyım ve işkenceyle uğraştığını bildirdi. Bunun sonuca ulaşmayacağını kaydetti.

100 bin kişi tutuklu

(Baştarafı 1. Sayfada)

sanlığa sığmayan, insan hak ve özgürlüklerini hiçe sayan, işkence ve zulmü kendisine metod edinen, yurdun Edirne'sinden Kars'ına kadar Salazar Portekiz'inde Franco'nun İspanya'sında ve Pinochet'in Şili'sinde görülmedik bir teröre yönelmiştir. Bugün Türkiye'de 100 binin üstünde gözaltında ve tutuklu insan bulunmaktadır. Gözaltında ve tutuklu bulanan bu insanların hemen tümü işkenceden geçirilmiştir. Yapılan işkenceler vücutlarda sigara yakmaktan, elektrik cereyanına tutmak, darbelerle kulak zarlarını patlatmak ve beyin travmasına uğratmak ve binlerce insanın aklı dengesinin bozulmasına varan işkencelerdir. Böylesi insanlık dışı işkencelerle ifadeleri alınan bu insanlar gözaltında tutulduktan sonra yargı önüne çıkarıldığında hemen büyük çoğunluğu serbest bırakılmaktadır. Tüm bu terör sola, demokratlara sosyalistlere yapılırken bu hükümet başa geçtiğindenberi bir tek sağcı yakalanmamış Ecevit hükümeti zamanında yakalanmış olan sağcı terörístler ise, teker teker hapishanelerden salıverilmiştir. Bugüne değin ne salıverilenler, ne de salıverenler hakkında tek işlem yapılmamıştır. Bütün bunların amacı son günlerde alınmış olan ekonomik önlemlerin işçiler köylüler aydınlar üzerindeki ağır yaşam zorluklarını unutturmak, onları sindirmek siyasal iktidarın istediği sessiz, sermaye kesiminin güdümünde, sermayenin çıkarları doğrultusunda bir toplum yaratmaktır."

Öte yandan Çanakkale CHP Milletvekili Altan Tuna'da TARİŞ olayları ile ilgili olarak Demokrat'a bir açıklama yaptı. Genel tedirginlik havasını bizzat başbakanın yarattığını söyledi.

TARİŞ'de Başbakan'ın talimatı ile yasa dışı lokavt uygulandığını, uygulanan devlet terörünün arkasında kooperatif birliklerinin özel teşebbüse devri olayının yattığını kaydeden Tuna, sözlerini şöyle tamamladı.

"Daha önce küçük çapta Çanakkale Kepez Fabrikasında düzenlenen oyunlar TARİŞ'te geniş çapta uygulanarak tüm yurt düzeyinde işçilerin ekmek kavgası içine itileceği kuşkusu yaratılmıştı. Genel tedirginlik havasını bizzat başbakan yaratmaktadır."

Memur kredisi

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bankası'nın önünde bekleyen memurların güvenlik kuvvetleri tarafından dağıtılması sırasında güvenlik kuvvetlerinin havaya birkaç kez ateş açtıkları görüldü. Bu banka önünden uzaklaştırılan kalabalık daha sonra ziraat Bankası önünde toplanarak kuyruğa girdiler, ancak yine güvenlik kuvvetleri tarafından dağıtıldılar.

Kızılay'da da memur kredisi çekmek amacıyla kuyruğa giren memurlar güvenlik kuvvetlerince engellendi ve dağıtıldı.

Öte yandan TÜM–DER yetkilileri memurların kredi almalarıyla ilgili olarak kendilerinin hiç bir girişimlerinin olmadığını, bu yolda çıkartılan lafların asılsız olduğunu söylediler.

Türkiye Asker–Sivil Emekliler Konfederasyonu Genel Başkanı Kemal Kerim Kalkan, son zamların sabit gelirlileri çaresizliğe sürüklediğini söyledi. Kalkan katsayının 25'e çıkartılmasının sabit gelirlilerin ekonomik durumlarında önemli bir değişiklik yaratmayacağını belirtti.

Öte yandan Ankara'nın Mamak volu üzerindeki Saimekadın köprüsü yakınında yolu trafiğe kesen bir grup, zamları protesto eden sloganlar söyleyerek bir süre gösteri yaptılar. Yollarda yakılan lastikler uzun süre trafiğin kesilmesine neden oldu.

İSTANBUL

İSTANBUL'DA önceki gün tüm esnafın kepenk kapatma eylemini sürdürdükleri, dün de bazı esnafın dükkanlarını açmadıkları gözlendi. Bu arada Maltepe'de asılan bir pankart uzun süre indirilemedi. Pankartın üzerinde "Mücadelemiz sürecek– Devrimci esnaflar" yazılı olduğu bildirildi.

BURSA

BURSA'nın İnegöl ilçesinde sayıları 200'e varan bir grup Belediye binasının önünde talaşlara benzin dökerek yaktılar. Ve zamları protesto eden sloganlar söylediler. Gösteri sırasında "Zamlara Hayır", "Yeni MC zam zulüm işkence demektir", "Faşizme karşı omuz omuz"a, "Faşizme ölüm, tek yol devrim" sloganlarının söylendiği belirtildi. Olaydan sonra güvenlik güçlerinin olay yerine gelmesi ile silahlı bir çatışma çıktığı, ancak ölen yada yaralanan olmadığı öğrenildi.

FATSA

FATSA'nın Çamaş bucağında yapılan bir gösteriyle zamlar ve yaşam pahalılığı protesto edildi. Kalabalık bir grubun katıldığı gösteride "Zama zulme karşı tek yol devrim" "Zamlara hayır" sloganları söylendi. Yeni baskıyasaları protesto edildi.

NEVŞEHİR'DE

Son zamlar ve baskı yasaları Hacıbektas pazarının kurulduğu alanda yapılan bir gösteriyle protesto edildi.

100–150 kişilik bir grubun slogan söylenmesi ve pankart açmasıyla başlayan gösteri, giderek bir miting haline dönüştü. Gösteriye, pazarda alış–veriş yapan ilçe halkı ve köylerden gelen köylüler de katıldı

BABAESKİ

BABAESKİ'de İlçenin pazar yerinde kalabalık bir halk grubu son zamlara, hayat pahalılığına ve baskı yasalarına karşı bir gösteri düzenledi. Göstericiler: "Zamlara hayır", "Zam zulüm işkence, işte faşizm", sloganlarını söyleyerek pazar yerinde bir süre yürüdü.

TÜRK-İŞ'e bağlı

(Baştarafı 1. Sayfada)

da bir yardım kampanyası açtılar. Topladıkları 2500 lirayı Cibali ve Cevizli'de calısan Tekel işçilerine ilettiler.

Deri-İş yetkilileri yaptıkları açıklamada yardımlarının sembolik olduğunu, ancak emekçiler arasındaki moral desteğinin yanında maddi desteğin de başlatılması gerektiğini vurgulayarak, ilerdeki günlerde tüm işçi ve emekçilere çağrıda bulunacaklarını ve ülke düzeyinde bir yardım kampanyasının başlatılmasını önereceklerini bildirdiler.

Uluslararası

(Baştarafı 1. Sayfada)

gün süreceği ve Mathofer'in 19 şubat salı günü Türkiye'den ayrılacağı öğrenildi.

Başbakanlık ve Maliye Bakanlığı yetkililerinden edinilen bilgiye göre, Başkanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal ile Merkez Bankası Başkanı'nın da katıldığı Türk heyetinin, geçtiğimiz gün sona eren batı ülkeleri gezilerinde ele alınan yardım programı çerçevesinde sürdürülen görüşmelerin ışığında yapılacak Mattofer– Demirel buluşmasında yardımın nasıl ivedilikle sağlanabileceği konusu görüşülecek. Matthofer'in Türk yetkilileriyle yapacağı görüşmelerde, "Türkiye'ye yardım konsorsiyumu kurulması" konusu da görüşülecek. Bu arada Federal Almanya Maliye Bakanı'nın Türkiye'ye gelmeden önce Cenevre'de Suudi Arabistan Maliye Bakanı ile ve Atina'da da Yunan Başbakanı Karamanlis ile özel birer görüşme yaptığı bildirildi.

ÖZEL BANKALAR İSTEKSİZ

Uluslararası Para Fonu Başkanı'nın Türkiye'ye yardım konusunda uluslararası özel bankalara yazdığı mektubun beklenen etkiyi göstermediği ve yabancı özel bankaların yardım konusunda isteksiz davrandığı belirtildi. Maliye Bakanlığı yetkilileri, Uluslararası Bankaların bu aşamada "Bekle–gör" politikası izlediklerini ve Türkiye'ye ancak altı ay sonra yardımı başlatmalarının beklendiğini söyledi. Yetkililer bu durumda daha çok devletten devlete yardımların başlamasının beklendiğini ifade ettiler.

Bu arada Mathofer'in ziyareti sırasında, Türkiye'nin kalkınma programı ile uyum içinde uzun dönemli ve bir milyar doların üzerinde bir yardımın başlatılmasına çalışılacağı ileri sürüldü.

TÜRK-İŞ işten

(Baştarafı 1. Sayfada)

kıyımlarına ve buralarda faşist eğilimli sendikaları yetkili kılma uğraşlarına karşı bir dizi eylem kararı aldı. Başkanlar Kurulu bu kararların 18 Şubat pazartesi günü bir basın toplantısı düzenlenerek açıklanacağını bildirdi.

Bu arada, geçtiğimiz günlerde yapılan bir toplantıda, sosyal demokrat sendikaların yöneticilerinin zorlaması sonucu Türk-İş Genel Kurulu'nun olağanüstü toplantıya çağrıldığı ve bu toplantının büyük bir olasılıkla 20 Şubat günü yapılacağı belirtildi.

Imar ve Iskan Bakanlığı, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı ile Ulaştırma ve Gümrük Tekel Bakanlığı işyerlerinde şimdiye kadar yüzlerce işçinin işine son verildiği belirtildi.

İmar ve İskan Bakanlığı'na bağlı Mesken Genel Müdürlüğü'nde Tez Büro-İş üyesi 18, Prefabrik Ahşap İmalat Dairesi Başkanlığında Ağaç-İş Üyesi 8, Afetler Genel Müdürlüğü işyerlerinde yine Tez Büro-İş üyesi 9 işçinin işine son verildi. Bu işyerlerinde işten atılan ve işten atılma endişesi içinde olan işçiler Türk-İş Genel Merkezi'ne gelerek binayı işgal etmişler, Türk-İş yöneticilerinin ilgisizliğinden yakınmışlardı.

Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı işyerlerinde, şimdiye kadar Yol-İş Federasyonu'na bağlı YSE–İş üyesi binin üzerinde mevsimlik işçinin işine son verildiği bildirildi. Yine bu bakanlığa bağlı işyerlerinde YSE–İş ve Tez Büro-İş üyesi 300 dolayında kadrolu işçi işten atıldı.

Bu arada YSE–İş Sendikası'nın Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı'na bağlı işyerlerine ait bazı sözleşmeleri geçersiz sayılırken yine aynı bakanlığa bağlı güney doğu Tarım Satış Kooperatifi Merkez Birliği'ne bağlı ve 600 işçiyi kapsayan Tez Büro İş Sendikası'nın sözleşmesi de uygulanmadı.

CHP'li Aslantaş

(Baştarafı 1. Sayfada)

Çarpılanlar bağıranlar çığlık atıyorlardı. Halk bu olaylara tepki gösterdi. Arabayı taşlamaya başladı. Oto şoförünün ve ona emir verenin isteği olmuştu. Çatışma başlamıştı. İşte bu sırada bir el ateş edildi. Maalesef bir polis ağır yaralandı. Ve sonra öldü. Bunun üzerine olaylar gelişti, hızlandı. Belediye'de bulunmaktan ve çalışmaktan başka hiç bir suçu olmayan memurlar ve Belediye Başkanı tartaklandı, dövüldü ve gözaltına alındı. Suçları yoktu. Operasyonu yapan yetkililer de biliyorlardı. Tahrikçi sözünü ettiğimiz olaydı. Belediye Başkanını ve memurları suçlayabilmek için ellerinden gelenleri yaptılar. Ama bir kaç haysiyetli yetkili durumu olduğu gibi anlatınca oyun bozulmuştu.

DEMOKRAT: Bu tahrik olayından size göre Emniyet müdürlüğünün haberi var mı?

ASLANTAŞ: Var. 34 AA 562 nolu toplum zabıtasına ait oto şoförü hakkında idari tahkikat yapılmaktadır. Bu tahkikatın adli yönden yapılıp yapılmadığını dikkatle ve merakla bekliyoruz.

DEMOKRAT: Sayın Aslantaş, akşam televizyonda da ve bugün kü gazetelerde de gördüğümüz kadariyle Demirel CHP milletvekillerinin TARIŞ olaylarının içinde olduğunu söylüyor. Bu konu hakkında ne düşünüyorsunuz?

ASLANTAŞ: Devlet kuvvetlerini iç barışı bozmak için kullanan sayın Demirel ve İzmir'deki sorumluları bu olaylarda bizi arayacağı yerde kolluk kuvvetlerini tahrik aracı olarak kullanmaktan vazgeçecek kadar onurlu olmalıdır.

DEMOKRAT: Emniyet Müdürü, DİSK yetkililerine bugünden itibaren polisin olayların dışında kalacağını söyledi. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

ASLANTAŞ: Bu tehlikeli bir gelişmedir. Olayların polis ve jandarmadan çok emeğiyle geçinen insanları ilgilendirdiği, dolayısıyla işçi sınıfını ilgilendirdiği unutulmamalıdır. Dünyanın her yerinde faşizm halkla askeri karşıkarşıya getirmeyi denemistir.

Konya'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

kez Çocuk Yetiştirme Yurdu'nda kaldığı, Bayraklı Sanayii'nde tesviyeci olarak çalıştığı bildirildi.

Genelkurmay

(Baştarafı 1. Sayfada)

kaydederek şunları söyledi:

"Topraklarımıza göz dikenler vardır. Topraklarımızı kimseye vermedik. Bundan sonra da vermeyeceğiz. Ama maalesef tüm dünyada çekilen sıkıntıyı biz de çekiyoruz. Dış düşmanlarla değil, iç düşmanlarla savaşıyoruz. Ama diyeceksiniz ki, sıkıyönetim var. Kan dökmek istemiyoruz. Yedi düvele karşı savaşmış bu millet zaferler kazanmıştır. Elinden silahı alınmış bu millet, her zorluğun üstesinden gelerek yurdunu korumasını bilmiştir. Şimdi de buna muktedirdir. Ama vatandaş kanı akıtmak istemiyoruz. İstersek terörü bir ayda durdururuz. Basınla el ele verirsek, kan dökülmeden bu işin üstesinden geliriz."

Mehmet MARAS (1955 - ....)

DEVRİMCİ SOL'UN FAŞİZME KARŞI MÜCADELESİNDE YİTİRDİK. ANISI MÜCADELEMİZDE YAŞAYACAK

İNEBOLULU DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat:586)

RIDVAN BİNBİR

Oligarşinin zindanlarında faşistlerce katledildi. Anısı mücadelemizde yaşayacak.

İSTANBUL DEVRİMCİ ÖĞRETMENLER

(Demokrat: 585)

Mehmet MARAŞ (1955 - ....)

DEVRİMCİ SOL'UN FAŞİZME KARŞI MÜCADELESİNDE YİTİRDİK. ANISI MÜCADELEMİZDE YAŞAYACAK

KÜRELİ DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat:587)

Mehmet MARAŞ (1955 - ....)

DEVRİMCİ SOL'UN FAŞİZME KARŞI MÜCADELESİNDE YİTİRDİK. ANISI MÜCADELEMİZDE YAŞAYACAK

KASTAMONULU DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat:588)

AHMET MÜMTAZ ÖZDAL 1960......

O öldü
Uzun söz gerekmez
Her Devrimci yaşarken, zaten biraz hayata nişanlı
Ölüme sözlü.
Anın Kadırga'daki mücadelemize ışık tutacak.

KADIRGA'LI DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat: 593)

(1957.......)

Emekli Sandığı Memuru Demokrat Arkadaşımız

Gürkan AKMESCİT

13.2.980 günü faşistler tarafından katledildi.

UNUTULMAYACAK

TÜM–DER İst. Şb.

(Demokrat: 596)

YİTİK

ADMMA şebekemi, nüfus cüzdanımı ve sigorta kartımı yitirdim. Geçersizdir.

Hamit Mumcu

Demokrat: 595

YİTİK

Bahçeköy Orman İşletmesinin 28.1.1980 tarih, 3035 no'lu odun satış fişini yitirdim. Hükümsüzdür.

M.Ferit TÜRKELİ

Demokrat:556

NE ALIRSAN 12,5

ÉMRE

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL Telefon: 28 08 15

Yıl: 11 Sayı: 3295/53

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ: 3 aylık 900.– ; 6 aylık 1800.– ; 1 yıllık 3600.–

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ: 3 aylık 2250.– 55 DM; 6 aylık 4500.– 110 DM; 1 yıllık 9000.– 220 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (süt. cm)	400.–TL
Devam sayfaları (süt-cm)	450.–TL
İlan sayfaları (süt-cm)	320.–TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700.–TL
Yayın ilanları...	400.–TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	10.–TL

İLAN REKLAM BÜROSU Cumhuriyet Cad. No: 87/5 Elmadağ-İSTANBUL

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41

İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75

Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No 96

ŞU BÜTÇE DEDİKLERİ...

İNCELEME ARAŞTIRMA SERVİSİ-2-

Enflasyonu önleme adına emekçilerin tüketimi kısıtlanmakta ve işsizlik yaygınlaşmaktadır

Sabit fiyatlarla 1977 yılında 1975'e göre %42., oranında büyüyen bütçe ödenekleri 1978 ve1979 yıllarında da önemli oranlarda daralmıştır.

Bütçe harcamalarının hükümetlerin ekonomi politikasındaki yeri önemlidir. Enflasyonla mücadelede devlet harcamalarının kısılmasına ağırlık veren hükümetler, 1978 ve 1979 da bütçeyi daraltma yolunu seçmişlerdir. 1979 yılında bütçe, sabit fiyatlarla 1977'ye göre % 7 oranında daralmıştır.

Bütçe ödeneklerinde daralma enflasyonu kısmak için yapılır ama...

Bütce ödeneklerinde daralma enflasyonu kısmak için yapılır ama..

1980 Konsolide bütçe önerisi parasal olarak 1979'unkinden % 82 oranında büyük görünmektedir. Aynı karşılaştırma 1979'un yıl sonu ödenekleriyle yapıldığında ise, büyüme ancak % 22 oranında kalmaktadır. 1980 içinde de fiyat artışlarının büyük boyutlarda olacağı gözönünde bulundurulursa, % 22'lik bir büyümenin aslında ödeneklerde önemli oranda bir daralma demek olduğunu söylemek hiç de yanlış olmayacaktır. Zaten 1980 bütçe tasarısı açıklandığında bu bütçenin bir 'enflasyonla mücadele' bütçesi olacağı da açıklanmıştı.

1979'da saptanan yıl sonu ödenekleriyle 1980 bütçesi ödenek önerileri arasında ödenek kalemlerine göre bir karşılaştırma yaptığımızda ise şöyle bir sonuç çıkmaktadır. Cari hizmet ödeneklerindeki artış % 19.7 yatırımlarda ise sadece % 6'dır. Bu artışların 1979 fiyatlarıyla ölçüldüğü gözönüne alınırsa, enflasyonla mücadele adına yatırımların ve cari hizmet harcamalarının oldukça kısıldığı düşünülebilir. Kaldı ki, yatırım harcamalarında öngörülen % 6-lık artışın bile uygulanmayacağı hükümetin kamu yatırımlarını kısma yo-

lunda yaptığı çalışmalardan anlaşılabilir. Yatırımların kısılmasının yanısıra kamu kuruluşlarına eleman alınmaması ve hatta çalışanların işine son verilmesi doğrultusundaki kararlar halkın işsizlik sorununu daha da artıracaktır.

Enflasyonla mücadele adına yatırımların ve cari harcamaların kısılması doğrudan emekçi halka karşı alınmış tedbirlerdir.

Memur ve işçilerin gelirlerini artırmayıp tüketimlerini kısmayı ve ayrıca işsizliği yaygınlaştırmayı öngören bu "enflasyonla mücadele" bütçesine karşı çıkmak gereklidir. Enflasyonla mücadele adına enflasyondan en fazla etkilenen işçi-memurların emeklerine göz dikmek yerine, bütçeyi küçük tutabilmek için sermayeye yapılan transferlerden kaynak aktarma işlerinden vazgeçilmelidir. Vergi iadeleri, prim ve teşvikler durdurulmalı, sermayeden alınan vergiler artırılmalıdır.

Bütçede, başlangıç ödenekleri ile yıl sonu ödenekleri arasında önemli farklar bulunmaktadır. Yılsonu ödenekleri yıl içinde ödeneklerin ne kadar artırıldığını göstermektedir. Ancak uygulamada yıl içinde fiili olarak yapılan harcamalar yıl sonu ödenekleri olarak saptanan miktarların altında kalmaktadır. Örneğin 1978 yılında sonu ödenekleri 445.9 milyar lira olarak belirlenmiş, ancak yıl içinde yapılan toplam harcama 346 milyar lirada kalmıştır. Bu her yıl için böyle olmaktadır. Yılsonu ödeneklerinin gerekenden fazla gösterilmesinin nedeni ise,bütçeye her konulan yeni ödeneğin, Merkez Bankası'ndan yeni bir kısa vadeli avans alabilmeyi(ön ödeme alabilmeyi) sağlamasıdır. Böylece bütçe finansmanı için gerekli ek para karşılıksız para basılarak elde edilmektedir. Bu aynı zamanda Maliye Bakanlığının 1980 Mali Yılı Bütçe Raporunda da açıkça belirtilmiştir. Burada 'Her ödenek artışının hazinenin Merkez Bankası'ndan artırılan ödeneğin % 15'i oranında yeni bir kısa vadeli avans çekmesine olanak tanıması nakit ihtiyacının sağlıklı kaynaklara başvurulmadan, kolaycı bir yöntemle karşılanması sonucunu doğurmaktadır" denmektedir. Bu yöntem ise Türkiye'de enflasyonun ulaştığı boyutların en önemli nedenlerinden biridir.

Merkez Bankası ön ödemeleri, devletin özel sektöre yaptığı aktarmaların bir kısmını oluştururken vergiden, devletin elde ettiği gelirler de, diğer bir kısmını (ve hatta esas kaynağını) oluşturmaktadır.

Enflasyonla mücadele adına yatırımların ve personel harcamalarının kısılması doğrudan emekçi halka karşı alınmış tedbirlerdir. Memur ve işçilerin gelirlerini artırmayıp, tüketimlerini kısmayı ve ayrıca işsizliği yaygınlaştırmayı öngören bu "enflasyonla mücadele" bütçesine karşı çıkmak gereklidir. Enflasyonla mücadele adına enflasyondan en fazla etkilenen işçi-memurların ekmeklerine göz dikmek yerine, bütçeyi küçük tutabilmek için, sermayeye kaynak aktarma işlerinden vazgeçilmelidir: Vergi iadesi, prim ve teşvik uygulamalarına son verilip, sermayeden alınan vergiler artırılmalıdır.

YARIN:
VERGİLERİN BUYUK ÇOĞUNLUĞUNU EMEKÇİ HALK ÖDUYOR

"BİZ ONLARI ÜLKEYİ YÖNETSİNLER DİYE SEÇTİK, YÖNETMİYORLARSA ÇEKİP GİTSİNLER"

Kadir KAPUAGASİ

Gazete satıcısı Hi lmi Oktar: "Bütçe konusunda ne düşünebilirim ki... Ben geçimimi düşünüyorum."

Bütçe konusu her yıl, aylarca parlamentonun uğraşı olur. Öte yandan gazeteler, TRT organları Meclis bütçe ile uğraşırken hep bütçe konusunu işlerler dururlar. Üzerinde bu denli "kıyamet" koparılan konuda açıkça emekçiler ne düşünüyorlar öğrenelim., diye şöyle bir sokağa çıktık. Gazeteden Sirkeci'ye doğru uzandık. Sirkeci'de gazete satıcılığı yapan dört çocuk babası, 56 yaşındaki Hilmi Oktar'a, bütçe konusunda ne düşündüğünü sorduk. "Bütçe devletin, cebi, parasıdır" dedi. Hilmi Oktar. "Nedir ki bütçe, o kadar bilirim. Ne düşünebilirim ki, evlat, geçim düşünüyorum, geçim! Tam 25 yıldır bu işi yapıyorum. Kazandığım ancak, boğazıma yetiyor."

İBRAHİM CANATAR

"Sen benim bütçemi sor"

Hilmi Oktar'ın yanından ayrılıp, Gar önündeki taksilere yanaştık. 15 yıllık şöför olan İbrahim Canatar'a aynı soruyu yönelttik. "Ben ne anlarım bütçeden" dedi Canatar. "Hiç bekliyorum. Hiç . Çalışamazsam aç kalırım. Benzin yok, para yok, müşteri kızgın. Daha ne olsun. Hayırlı olsun diyelim cümleten. Ben ekmek parasının peşine düşmüşüm. Devletin bütçesi onların, sen benim bütçemi sor, benim bütçemi."

TEOMAN ARSLAN

"Benim cebime bir şey girmedikten sonra bütçeden ne bekleyebilirim ki ?"

Bu cevabı aldıktan sonra taksilerin yanından ayrılıp. otobüs durağının arkasında lahmacun, lahmacun diye bağırmakta olan lahmacuncuya yönelttik sorumuzu. Giresun'lu lahmacuncu Teoman Arslan da açtı ağzını, yumdu gözünü: "Ne düşünmek gerekir. Memlekette binlerce işsiz var, asayiş bozulmuş.Hastayım diye işten kovuluyorum. Bütçeden ne bekliyebilirim ki benim cebime bir şey girmedikten sonra. Zaten bir şey getirdiği yok ki. Sağolsun Demirel, bizi bir dilim ekmeğe muhtaç etti."

EROL CENGİZ

"Sorunların kaçını çözmeyi amaçlıyor Demirel'in bütçesi git ona sor"

Biz Arslan'la konuşurken, 17-18 yaşlarında bir genç , lahmacun almak üzere bize yanaştı, kendisini tanıtmasını isteyip, aynı soruyu ona da sorduk: "Adım Erol Cengiz. Meslek lisesi öğrencisiyim. Babam bir kamu kuruluşunda terzilik yapar", dedi ve hemen ekledi. "Açız yani. Bütçeden ne beklediğime gelince, öğrenciyim, ailem geçim sıkıntısı çekiyor, eğitim sistemi alabildiğine bozuk, yarınımın garantisi yok, namlunun ucunda gidip geliyoruz okula. Şimdi bir de okullarımızdan oluyoruz. Evden kilometrelerce uzaktaki okullara gönderiyorlar bizi. Bunlar dururken, bütçe konusunda söz söylemeye ne luzum var. Gözüken köy kılavuz istemez demişler, bu sorunların kaçını çözmeyi amaçlıyor, Demirel'inbütçesi? Git de ona sor."

GÖNÜL BAYDAR

"Bu hayat pahalılığında bütçe ne fayda sağlayacak ki ?"

Biz lahmacuncunun yanında konuşmamızı sürdürürken, gardan çıkan bir insan kitlesi bizim bulunduğumuz taraftaki duraklara doğru akmaya başladı. Anlaşılan banliyö treni gelmişti. Hızlı hızlı yürüyen bir genç bayanı durdurup, önce adını sorduk ve sonra sorumuzu ona da yönelttik. "Adım Gönül Baydar" dedi genç hanım ve şöyle yanıtladı sorumuzu: "Eşim de ben de memuruz. Daha yeni evlendik. Gırtlağa kadar borç içerisindeyiz. Katsayı artacak, asgari ücret vergi dışı kalacakdiyorlar. Bu hayat pahalılığında bu önlemler ve bütçe ne fayda sağlayacak ki? Ne derlerse desinler geçinmeye mecalimiz yok, rahat bir geçim sağlayamıyacağımız malum, böylesi bir bütçe için bilmem ne demeli.."

CAHİT YASA

"Bizim geçimimizi sağlasınlar anarşi diye bir şey kalmaz"

Durakların civarından ayrıldıktan sonra, gar'ın yan tarafında bulunan hanların birine girdik.Karşımıza, han yöneticiliği ve çaycılık yaptığını öğrendiğimiz orta yaşlı bir bey çıktı. Onun da bütçe konusundaki fikirlerini sorduk, Adının Cahit Yasa olduğunu söyleyerek sorumuzu şöyle yanıtladı: "Sen bana bütçeyi değil, geleceği sor evlat, geleceği. Şimdiye kadar ne yaptılar ki,. Bundan sonra da aynısını yapacaklar. Memleketi ne hale getirdikleri gün gibi ortada."

"Dışarıdan gelecek dökme suyla bu değirmen dönmez. Bu ülkede gerçekten kalkınma isteniyorsa, bir kuşağın kendisini feda etmesi gerek. Gelecekkuşaklara mutlu ve müreffeh bir ülke bırakılmak isteniyorsa, tek tip elbise giymeye, tasarrufa alışmalıyız. Ama Demirel için değil, kendimiz için, tasarruf yapmalıyız. Ben kemerleri son halkasına kadar sıkarken, elin adamı avuç dolusu binlikleri harcarsa bu katır yürümez, bu deve güdülmez ama bu diyardan da gidilmez.Ya hep beraber tasarruf yapacağız, yanı ya hep beraber aç kalacağız, ya da başka şeyler olacak, orasını büyüklerimiz düşünsün gayrı. Meselenin rejim meselesi olduğunu dürüstlük meselesi olduğunu anlayıp, dürüst bir çözüm arasın büyüklerimiz Onlar aramazsa halk arar. Biz onları bizi ülkeyi yönetsinler diye seçtik, yönetemiyorlarsa çekilip gitsinler."

TV KÖŞESİ

"Küçük Hanımefendi" ve TV'de Türk Sineması faciası

Bu akşam izleyeceğimiz "Küçük Hanımefendi" ile TV'deki "Türk Sineması" faciasına bir yenisi ekleniyor. Yine inanılması güç, izleyiciyi aptal yerine koyan, gerçek yaşamla ilgisi olmayan olaylar, birbiri ardına sıralanarak "mutlu"bir sonla noktalanıyor.

Her salı gecesi bu yerli facialar neden gösteriliyo:, bu filmlerin mantığı nedir?

Türk Sineması'nın mutfağı "Yeşilçam"ın çevirdiği filmlerin genellikle ticari amaca yöneldiği, on yıl kadar önce başlayan "zengin-erkek-fakir kız aşkı' salgınının günümüzde tümüyle bir seks furyasına dönüştüğü açıktır. Arada sırada yapılan, halka kendi çapında bir mesaj iletmeye çalışan iyi filmler de sansüre takılıp kalmakta, ancak Danıştay'dan karar çıkartılabilirse sinemalarda oynatılmaktadır.

Elbette, bu "Danıştay"lık filmlerin TV'de gösterilmesini bekleyemeyiz! Öte yandan seks filmlerini de gösteremeyeceklerine göre, geriye sadece "cicili bicili" filmler kalmaktadır.

Bu tür filmlerle, toplumdaki sınıfsal karşıtlıklar gözlerden gizlenmektedir. Sömürgen kapitalistler yufka yürekli, babacan kişiler olarak tanıtılmakta, filmdeki kadın kahramanlar toplumsal ilişkilerde pasif konumlara itilmekte ve sadece güzel bir biblo olarak kalmaları gerektiği kabul ettirilmeye çalışılmaktadır.

Bir başka nokta da dış görünüşün iyi giyimin öneminin vurgulanması, böylelikle kişilere görünüşlerine göre değer biçme alışkanlığının, topluma yerleştirilmesi ve sınıf değiştirme özlemlerinin gıcıklanmasıdır.

Türk filmlerinde fazlasıyla bulunan bu temalar burjuvazinin, halkın kültür düzeyini mümkün olduğu kadar düşük tutabilmek, kendi ideolojisini, değer yargılarını aşılayabilmek, bilinçlenme sürecini elinden geldiğince yavaşlatmak için başvurduğu yöntemlerdir.

Televizyon her salı bu filmleri ekrana getirmekle işte bu politikaya hizmet etmekte ve görevini (!) yerine getirmektedir.

TV'de BUGÜN

17.00 HABERLER

17.05 FLİPPER

17.30 BARANA

18.00 KÜÇÜK EV

Dizinin "Kezia Gölü Canavarı" adlı bölümü yayınlanacak. Bayan Kezia kalacak yeri olmayan yaşlı bir kadındır. Göl kenarında bir yer bulur ve yerleşir. Harriet , Kezlayı kıskanır ve onu ordan kovmak ister. Albert, Laura ve Andy, Harriet'e bir oyun oynamayı planlarlar.

18.45 TAŞ DEVRİ

Çizgi dizinin "Maskeli Balo" adlı 14. bölümü ekrana geliyor.

19.15 KAPTAN ONEDİN

20.00 HABERLER

20.35 DENİZİN KANI

Başrollerini Ahmet Mekin, Bulut Aras, Oya Aydoğan, Eşref Kolçak, Muhterem Nur'un paylaştığı dizinin Ege Denizi kıyılarındaki küçük bir süngerci kasabasını, o kasaba insanlarının 1950'lerdeki yaşamlarını, aşklarını, tutkularını ve sünger avcıları ile sünger tüccarı arasındaki çatışmayı konu alıyor.

21.25 BİZDEN SİZE

22.25 SAINT'İN DÖNÜŞÜ

23.10 HABERLER

YARINDAN SEÇMELER

Tatil Sineması (Denizin Altındaki Kent)- Yaşadığımız Dünya - Küçük Kadınlar - Yarış 80 - Sanat Dünyası

ÇOCUK GAZETESİ

KÖY OKULU

Hergün temizlik yoklaması
Saç temizliği
El temizliği
Yüz temizliği

Tırnakların kısa mı?
Önlüğün pis mi?
Pantolonun çamur mu?
Mendilin var mı?

Otuz yıllık okulda
Bir yüznumara yok
Çocuk pisliğiyle dolu
Okulun bahçesi.

DURMUŞ MERT

Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

